

Cristian Șerban

INTERNETUL

Tinerii în fața provocării

Carte tipărită cu binecuvântarea
Prea Sfințitului Părinte GALACTION,
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Tipărită de
Editura Egumenița
Editura Cartea Ortodoxă

Ediție electronică

APOLOGETICUM
2005

Volumul poate fi distribuit liber pentru uz personal.
Această lucrare este destinată tuturor iubitorilor de
spiritualitate creștină ortodoxă. Ea poate fi utilizată, copiată
și distribuită LIBER cu menționarea sursei.
Digitalizare pdf : Apologeticum

Cristian Șerban
e-mail: cserbanel@yahoo.com

© 2005 APOLOGETICUM.
<http://apologeticum.net>
[http://www.angelfire.com/space2/carti/
apologeticum2003@yahoo.com](http://www.angelfire.com/space2/carti/apologeticum2003@yahoo.com)

În loc de prefață:

Scrisoare către duhovnic

Mult iubite părinte duhovnic,

Plâng! Plâng, părinte duhovnic, și-mi pare bine că se întâmplă așa, fiindcă știu că lacrimile spală păcatele. Plâng și pentru aceia care parcă se bucură de numărul din ce în ce mai mare de oameni care pier! Văd în jurnalele TV că moartea nu mai șochează. Aceasta a devenit chiar subiect de divertisment.

În jurul unui eveniment, cu cât tragedia este mai mare, cu atât este mai mare impactul media. Oameni cumsecade devin rating, devin impact media, sondaje, cifre. Tot cifre și statistică sunt victimele accidentelor, răpirilor, violurilor, tâlhăriilor, prostituției, manipulărilor, abuzurilor.

M-au smintit acești prooroci și feciori mincinoși¹: televiziunea, radioul, ziarul, Internetul, dar nu prin puterea lor de a ne hrăni cu fantezii ucigătoare, ci prin slăbiciunea mea. Căci, de multe ori, distanța de la virtute la păcat este dată de o simplă apăsare de buton.

Mă simt gol de fapte bune, părinte duhovnic, și mărturisesc că, dintre toate patimile care m-au robit, cel mai

¹ Pentru că ei sunt un popor de răzvrățiți, feciori mincinoși, care nu voiesc să asculte de legea Domnului, care zic proorocilor: Voi nu vedeți! Și văzătorilor: Nu ne proorociți pedepse, ci spuneți-ne lucruri măgulitoare, proorociți-ne închipuiri amăgitoare. (Isaia 30, 9-10)

mult rău mi-am făcut iubind, la un moment dat, Internetul și plăcerile păcătoase mai mult decât pe Dumnezeu.

Mi-aduc aminte, iubite părinte, că la prima mea întâlnire cu un ieromonah am fost muștrat cu o replică tăioasă, care mă urmărește, de atunci, ca o umbră. Acela mi-a spus: „Ai grijă, băiete, căci cu Dumnezeu nu este de joacă!”. Au trecut ani mulți până să-mi dau seama că acel părinte mi-a predat în această dulce admonestare întreaga Scriptură.

În ziua aceea în care am fost muștrat, încă aveam tot ce îmi trebuia: o persoană dragă lângă mine, o casă unde să locuiesc, o binecuvântată sănătate, un serviciu de huzur. Nu eram însă mulțumit cu acestea și mi-am dorit, pentru că sunt iubitor de plăceri, să diversific, să amplific păcatele în care eram îngălat. De când a pătruns în casa mea un computer, viața mea s-a schimbat. Păcatul era hrana mea de zi cu zi, abia așteptam să se facă dimineață să îmi hrănesc patima, ego-ul, nesimțirea față de Dumnezeu.

Pentru că această scrisoare doresc să o arăt și altora, nu am să intru în detalii, părinte, cu privire la păcatele de tot felul, căci nu vreau să fiu sminteală nimănui. Aș vrea însă să povestesc în două cuvinte un episod din viața mea, relevant pentru a înțelege puterea lui Dumnezeu de a-i chema la El pe păcătoși .

A venit ziua firească în care, pentru păcatele mele, a trebuit să plătesc. Ziua în care am pierdut persoana dragă ce îmi era alături, casa și „agoniseala” pe mulți ani.

Tot într-o clipită mi-am pierdut și sănătatea, și chiar dacă am ascuns cauza îmbolnăvirii mele, iubite părinte, astăzi recunosc că m-am îmbolnăvit în fața calculatorului.

După nopți nedormite petrecute cu ochii în ecran, după ore nenumărate petrecute fără pauză în compania jocurilor,

muzicii și a altor „plăceri”, m-am ales cu un astigmatism², cu dureri cervicale ce nu mai conțineau, cu insomnie, cu dureri inexplicabile, cu o depresie provenită din starea de agitație, dată tot de calculator, și cu niște muștrări de conștiință teribile.

Neînțelegând ce se petrece cu mine și nici măcar doctorii negăsind leac la problemele mele, m-am gândit că poate părintele din cartierul în care locuiam îmi va da un sfat, încât să depășesc stările proaste care mă împresurau.

Am intrat în biserică; aceasta era aproape goală. Părintele era undeva în fața altarului. Aveam în cap un singur gând: să-l întreb pe acel slujitor al lui Dumnezeu ce să fac ca să depășesc boala. Am ajuns în fața altarului și, dorind să vorbesc despre boala mea, am izbucnit în lacrimi și am grăit nu despre boala trupului, ci, culmea, despre cea a sufletului: „Părinte, să știți că eu mă uit la filme pornografice! Pentru asta eu cred că Dumnezeu mă va lovi cu moartea!”.

Nici astăzi nu găsesc explicația omenească pentru care am vrut să zic una și, pe gură, în fața altarului, a ieșit la iveală altceva - adevărul.

Să știți că, mi s-a spus atunci, oricărui păcătos, oricât de mare, Dumnezeu îi dă a doua șansă. Și tot acel preot mi-a dat curaj, amintindu-mi că în dumnezeiasca Scriptură se află minunatul verset: *Oare voiesc Eu moartea păcătosului*, zice Domnul Dumnezeu, *nu, ci mai degrabă să se întoarcă de la căile sale și să fie viu!* (Iez 18, 23).

Am înțeles, mai apoi, că singurătatea în care mă afundasem și simptomele bolii care mă bântuia nu sunt rele, ci doar scări, trepte de urcat spre Dumnezeu.

Nu am să vă scriu aici, iubite părinte, despre relația mea cu Dumnezeu, pentru că ar trebui să mă fălesc fără

² Astigmatism – defect al vederii cauzat de inegalitatea curburii corneei sau cristalinelui.

folos. De trei ani înapoi simt că Dumnezeu îmi este alături și că încă îmi dă daruri negrăite, chiar dacă alunec și mai cad în păcatele de odinioară.

Încerc să-L urmez pe Hristos tocmai prin aceea că simt că El ne iubește mai vârtos când ne recunoaștem păcatul și plângem pentru fărădelegi, decât atunci când suntem plini de mândria virtuților.

Astăzi, cu voia lui Dumnezeu, mi-am recuperat sănătatea, sunt student la Facultatea de Teologie Ortodoxă și încerc din răputeri să ascult cuvintele Evangheliei, îndemmurile îndrumătorilor spirituali și glasul conștiinței.

În ce privește Internetul și computerele, pot afirma că, de unde deunăzi eram robit până în măduva oaselor, astăzi sunt cu grijă, și asta pentru că am cercetat pe îndelete pericolele care pândesc, pericole pe care aș vrea să le adun într-o carte, care, dacă va voi Dumnezeu, va ajunge și la tipar.

Am adunat astfel mărturii directe din lume, dar și mărturii indirecte cuprinse în Sfânta și dumnezeiasca Scriptură. Biblia, având în ea cuvântul cel desăvârșit, dă pilde pertinente și cutremurătoare despre vremurile în care suntem și chiar despre acest nou templu al plăcerilor care este Internetul.

Aș vrea să arăt, părinte, ca să-i folosesc și pe alții, cum această nouă armă demonică, Internetul, conduce la pierderea sufletului prin amăgire, boală, dependență, erotism, lenevire, minciună, păcat, zavistie și multe altele pe care le creștem la sân atâta timp cât suntem în preajma acestui „drog” modern.

Televiziunea poate fi comparată cu un joc în care copilul este supravegheat de părinți pentru că programele sunt stabilite de niște directori de programe și există un for

care monitorizează eventualele abuzuri³. În cazul Internetului, datele problemei se schimbă radical, pentru că utilizatorul este aparent propriul stăpân al acțiunilor sale. Acesta se complăce într-un gen de filosofie păcătoasă⁴, vecină cu răzvrătirea împotriva lui Dumnezeu.

Internetul înglobează toate invențiile care de-a lungul vremii l-au îndepărtat pe om de Dumnezeu: radioul, cinematograful, casetofonul, magnetofonul, televizorul, aparatura video etc. Nicicând, ascultând muzică sau privind imagini pătimăse, nu putem în aceeași clipă sau conjunctură să ne gândim și la Dumnezeu. Prin urmare, rugăciunea este moartă, iar legătura cu bunul Dumnezeu, iremediabil întreruptă.

Vă spun, părinte, că am văzut tineri care, asemenea mie, scriau, ascultau muzică, într-un colț aveau imagini TV, aveau și mesageria deschisă, ba chiar puteau face mai multe de atât. Cum să nădăjduiești că, după ce vei petrece mult timp în fața calculatorului, mintea ta, în această larmă, rămâne întregă?⁵ E o nădejde lipsită de orice fărâma de logică, raționalitatea și bunul simț sunt întrecute de o senzație de nesațietate, care te domină și după ce te-ai îndepărtat de ecranul calculatorului.

Abia ai închis calculatorul și te pomenești că zici ca desfrânatul: „Mai vreau!”. Toate plăcerile păcătoase au un cost și în lumea acesta, nu numai în cea de dincolo, așa cum greșit sunt tentați să înțeleagă și chiar să propovăduiască unii.

³ Comparația nu este foarte precisă: mulțimea canalelor cu emisiuni discutabile pot vătăma publicul, forul la care face referire autorul având o poziție discutabilă (n. red.).

⁴ *Întru fărădelegile tale tu nădăjduiai și ziceai: «Nimeni nu mă vede!».* (Isaia 47, 10)

⁵ *Această zarvă de popoare este ca vuietul de ape multe.* (Isaia 17, 12)

Patima mea de ieri, Internetul, este o nouă închinare la idoli, o boală modernă a începutului de mileniu, o boală aproape fără leac. Văd cum industria plăcerilor se diversifică și se perfecționează într-un ritm diabolic, o tehnologie este înlocuită de o alta, peste noapte. Prioritare sunt voyeurismul, pornografia și violența.

Eu cred, părinte, că Internetul este „noul turn al Babilonului”, unde de data aceasta, pe lângă amestecarea graiurilor și limbilor, avem de-a face cu îmbinarea spre desfătare păcătoasă a tuturor simțurilor, simțuri care, ostoite în cele din urmă de atâtea imagini păcătoase și sunete idolești, vor sfârși prin a se întoarce împotriva noastră, acest moment fiind cel în care vom observa la noi, dependenții de Internet, boli de nervi, clausturare, boli ale ochilor și ale coloanei cervicale, dureri inexplicabile, insomnii și multe altele⁶.

Apostolul Pavel zicea odată: *Fraților, nu mă mai certați cu moarte, că sunt de-al vostru!*⁷; așa vă spun și eu, păcătosul, că, de nu aș fi fost robit de patima Internetului și nu mi-aș fi primejduit sufletul de moarte, nu aș fi știut ce să scriu aici.

Rugați-vă pentru mine, părinte, pentru că eu am rugăciuni slabe, ca această patimă să nu se întoarcă cu putere asupra mea prin faptul că doresc să arăt lucrurile urâte ale acestei pasiuni nesănătoase! Rugați-vă să mi se ierte desfrânarea ce mi-a întinat mintea și trupul în fața ecranului calculatorului! Rugați-vă și pentru cei care nu au frică de Dumnezeu și trăiesc în lumea virtuală, omorându-și viața dată lor de Dumnezeu!

⁶ *Un om pedepsit îndelung și tare la cerbice va fi într-o clipă zdrobit și fără vindecare.* (Pilde 29, 1)

⁷ *Bărbați frați! Eu sunt fariseu, fiu de farisei* (Fapte 23, 6). *Am trăit ca fariseu, în tagma cea mai riguroasă.* (Fapte 26, 5)

Mă rușinez să-i povățuiesc pe alții tocmai eu, păcătosul, de aceea vreau să vă rog, părinte, să le spuneți chiar Sfînția voastră, de acolo, din fața Sfântului Altar, tinerilor robiți de patima Internetului că aveți un fiu duhovnicesc care a pierdut totul - casă, sănătate, avere, prieteni, ba chiar era să-și piardă viața - iubind excesiv mediul virtual.

Și astfel, îndemnați de cuvântul pe care ni-l puteți da în calitate de îndrumător spiritual în Biserica în care Cap este Hristos, poate vom lua aminte și ne vom lepăda de păcat. M-ați povățuit, și vă mulțumesc, că haina păcatului este mai greu de purtat decât haina sărăciei sau a bolii.

Astăzi, și prin cuvintele pe care le voi aduna în această carte, încerc să găsesc alături de cei ce-mi sunt asemenea, robi ai păcatului, drumul cel bun, „calea împărătească”, așa cum frumos zice și părintele Cleopa.

Fie ca prin puterea Sfintei Liturghii să ne spălăm de negreala păcatului și să ne facem vrednici de Împărăția Cerurilor, prin împărțășirea cu Sfintele și dumnezeieștile Taine.

Dumnezeu să ne întărească! Duhul Sfânt să ne dea minte luminată! Hristos să ne fie pildă în tot ceea ce facem!

Al dumneavoastră fiu duhovnicesc,
Cristian
Postul Sfințelor Paști – Aprilie, 2005

1.

AGRESIUNEA

Agresiunea Internetului asupra omului este o realitate întărită prin fapte, mărturii, adevăr și prin dovezi medicale incontestabile. La o importantă conferință a Asociației Psihiatrice Americane desfășurată la New York, dependența de Internet a fost inclusă pe lista bolilor care necesită același tip de abordare ca dependența de alcool, de droguri sau de jocuri pe calculator. Prin urmare, folosirea excesivă a Internetului este beție, este drog, este un rău palpabil.

Un medic specialist psihiatru a sesizat la dependenții de acest „drog” simptome nu numai psihice, ci chiar și fizice: dureri de cap și de coloană vertebrală, dar și mai grav, simptome precum: tremurături sau nervozitate, atunci când pacientul nu are la îndemână Internetul⁸. Concluziona acest medic că Internetul ne mănâncă de vii, adică ne scurtează viața. Faptul că imediat după folosirea îndelungată utilizatorii au traume fizice și psihice indică fără doar și poate că aici avem un păcat pe care Dumnezeu îl consideră mare și care trebuie pedepsit pe loc⁹.

După dereglarea sistemului neuro-vegetativ, suferințele fizice și psihice ale omului pot dura o viață. O imagine poate sta în creierul unui om și mai mult de douăzeci de ani, și nu de puține ori oamenii care vor să

⁸ *Între aceste popoare nu te vei liniști și nu vei avea loc de odihnă.* (Deutoronom 28, 64)

⁹ *Vei tremura ziua și noaptea și nu vei fi sigur de viața ta.* (Deutoronom 28, 65)

folosească Internetul în scopuri sănătoase trebuie să suporte publicitatea agresivă și nedorită a unor site-uri (chiar pornografice). Multe dintre aceste site-uri se deschid automat și la fel de multe au comenzi inverse. Adică din meniul calculatorului, dorind să părăsești pagina respectivă, ea se afișează.

Luând o oglindă mică și mergând cu ea în dreptul unei oglinzi mari, putem vedea imaginea reflectată de atâtea ori, încât numărătoarea este practic imposibilă. Acesta este și principiul după care funcționează agresiunea prin publicitate pe Internet. Apare un banner publicitar (de multe ori cu tentă erotică) și poate dorești să-l închizi. Urmezi procedura normală, dar acesta îți răspunde invers, afișându-se. Pentru a ieși din lanțul de site-uri înrudite ca tematică (pe „principiul oglinzii”, amintit mai sus) și la fel de obscene, unii adoptă la repezeală o soluție de compromis: închiderea forțată a calculatorului, care dăunează întregului sistem. Iată, prin urmare, un tip de agresiune care poate avea și efecte pecuniare notabile.

Într-o căutare pe Internet de câteva secunde, se poate constata cifric că „sex” și „crimă” sunt cuvinte conținute de peste patru sute de mii de site-uri și pagini web (numai în limba română), în vreme ce cuvinte ca „Dumnezeu” sau „Iisus” abia ating câteva zeci de mii de rezultate. Internetul este de multe ori teatru de război între apărătorii moralității și amatorii de distracții „ieftine”. Aceștia din urmă au arme mai multe și mai perfide. Un bun creștin nu se va teme însă de oștire multă.

Pentru vizitele pe care ți le poate face străinul în calculatorul tău, pentru furtul celor ce-ți aparțin, pentru spionaj, pentru iscodiri, sunt foarte puține remedii. Prin urmare, pe Internet ți se pare că stai de vorbă cu prietenul, dar în orice clipă, în afară de faptul că cineva știe exact ce faci și unde ești, poți fi contactat de cineva care te

dușmănește sau vrea să te indispună, aruncându-ți vorbe vulgare. Agresiunea verbală este și ea evidentă¹⁰.

Alt asalt asupra celui împătimit de Internet este cel al virușilor. Însuși termenul de *virus* cuprinde în el noțiunea de boală. Dacă sistemul s-a infectat, automat se poartă ca un om bolnav, care nu mai răspunde la comenzi la fel ca unul sănătos. Agresiunea asupra sistemelor, atacul virușilor au o finețe în viclenie greu de închipuit. Internetul poate constitui o împărăție a răului și prin aceasta - că vezi cum, în mod paradoxal, cineva din aceeași barcă se întoarce împotriva cârmaciului ca să scufunde barca. Unii dintre dependenții de Internet și calculatoare se ocupă de producția unor astfel de viruși, iar alții se ocupă de anihilarea lor într-un proces pueril și ridicol, care ne deslușește că instrumentele de manipulare a omului sunt dinspre partea stăpânitorilor iadului. Toată suflarea credincioșilor se pleacă lui Dumnezeu, întreit în Persoane, dar împărăția întunericului are elemente răzvrătite care au același scop de milenii: să le răpească oamenilor bunul cel mai de preț - mântuirea.

Câțiva medici pediatri au atras atenția asupra faptului că luminile stridente, mișcările bruște, cum sunt cele în flash, culorile vii, radiațiile monitoarelor de calculator pot dăuna individului și în special copiilor. Poziția stând pe scaun, ore în șir, nu este indicată, dând și ea naștere unor afecțiuni medicale. După mai multe ore de utilizare a calculatorului, individul este stresat, epuizat, cu ochii roșii, împăienjeniți, apatic, fără vlagă, obosit peste măsură. Din nou avem agresiune fizică, agresiune căreia repede îi pot cădea victime chiar copiii noștri de nu vom înțelege că un calculator poate deveni prin utilizarea neadecvată un instrument de plăcere păcătoasă sau unul de tortură.

¹⁰ *Care și-au ascuțit ca sabia limbile lor și ca niște săgeți aruncă vorbele lor veninoase, ca să săgeteze din ascunzișuri pe cel nevinovat.* (Psalm 63, 3)

Pentru a face față acestor agresiuni, sunt câteva remedii, cum ar fi: să alegem o poziție pe scaun cât mai corectă, să folosim ochelari protectori chiar dacă nu acuzăm probleme oftalmologice, să optăm pentru monitoare cu radiații mai scăzute¹¹, iar după lucru îndelungat sunt aproape obligatorii plimbările în natură.

Să ne rugăm Marelui și Înduratului Dumnezeu să ne ferească de ispite și de boli, căci, după cum am arătat mai sus, o boală se poate naște și din plăceri sau din neștiință în fața unui computer aparent inofensiv.

¹¹ Recomandate fiind cele cu cristale lichide.

2. *AMĂGIREA*

Nu trebuie ca utilizatorul de Internet să aibă o vârstă fragedă, pentru a nu cădea în altă capcană - cea a amăgirii¹². Căutând și cercetând frenetic milioanele de site-uri scrise în toate limbile pământului, după încetarea acestui periplu, unde se află oare utilizatorul? Se apasă butonul „oprit” și tot în fața ecranului se va găsi acela, chiar dacă amăgitorul îi lasă falsa impresie că stăpânește pământul. Plimbarea virtuală prin lumi diferite și contactul cu persoane care aparent te înțeleg și te susțin se încheie așa cum au început, în fața calculatorului. O! Câtă amăgire!

Dacă ne sunt atât de dragi persoanele cu care vorbim, avem, de aici, pornirea firească să aducem acele persoane în viața noastră? Dacă niște locuri de pe glob ne sunt dragi, avem, oare, pornirea firească să vizităm acele locuri, să mergem să contemplăm natura? Răspunsul pentru amândouă întrebările atunci când ne robește Internetul este negativ. Aceasta pentru că Internetul este o armă care luptă împotriva bunului simț, împotriva vieții și, de aceea, multă mulțumire este în partea întunericului atunci când se alege lașitatea, lenevirea și vegetatul în fața unui ecran păcătos. O explicație pentru tendința de a sta cât mai mult în fața calculatorului derivă din faptul că nimic nu te satisface cu adevărat și încerci să schimbi o dezamăgire mare cu una mai

¹² *Luați aminte să nu vă fure mințile cineva cu filosofia și cu deșarta înșelăciune din predania omenească.* (Coloseni 2, 8)

mică, și mergi, din căutare în căutare, spre epuizare, întristare și anxietate.

Tot în fața calculatorului există senzația de a fi un dumnezeu al acestei lumi. Ești în fața calculatorului, comenzile sunt la tine, opțiunile îți sunt deschise, libertatea pare totală. Ba, mai mult, există și jocuri specializate pe magie și divinitate - într-unul din ele poți alege, de exemplu, să fii Zeus. Altă înșelare dibace! Pentru că autoritatea asta, care te face să te simți plin de tine, întotdeauna o împarți cu cineva din umbră, programatorul, autorul jocului – care, hrănindu-ne fantezia, ne duce unde vrea el, ci nu unde credem că putem ajunge noi, prin propria voință. În plus, administratorul sau furnizorul de servicii poate în orice moment să afle unde ești, pe ce site navighezi, care sunt preferințele tale, fanteziile și visele tale, știe exact cu cine și de ce corespunzi, știe exact *ce* site-uri, *când* și *la ce oră* le-ai accesat.

Realitatea că niciodată nu avem intimitate deplină pe calculator și că putem fi urmăriți și monitorizați este una pe care o confirmă și măsurile luate nu demult în Canada: măsuri drastice împotriva furnizorilor de servicii Internet privind violarea confidențialității clienților. Dacă această ilegalitate ar fi constituit un delict minor, amenda ar fi fost simbolică, totuși, violarea intimității fiind ceva inadmisibil, autoritățile canadiene au stabilit amenzi până la 500.000 de dolari, plus privare de libertate pentru o perioadă de cinci ani.

Setea de virtual nu este ceva nou. Când, cu mii și mii de ani în urmă, evreii au vrut un dumnezeu virtual¹³, l-au avut repede. Vițelul de aur a fost însă topit și poporul întreg era să fie dat pieirii, și numai bunătatea lui Dumnezeu și plângerea lui Moise l-au salvat de la acest dezastru. Nu e

¹³ *Atunci poporul a scos cerceii de aur, [...] luându-i în mâinile lor, i-au turnat în tipar și au făcut din ei un vițel turnat.* (Ieșire 32, 3-4)

nimic rău în a încerca să vezi dincolo, să tinzi spre alte lumi, dar dacă tentația omului este de a intra în virtual numai pentru a-și hrăni pofta desfrânată, deja se poate vorbi de caz patologic. Aici avem un tip de amăgire urmată de dezamăgire, atunci când constăți cât de sfârâmicioasă este o relație virtuală și cât de aproape de închinarea idolească.

Uniunea Europeană a reglementat recent activitatea furnizorilor de servicii Internet în câteva documente referitoare la conținutul ilegal și extrem de periculos al unor site-uri prin care: se atentează la siguranța națională, sunt lezate drepturile minorilor, nu este respectată demnitatea umană, se încurajează fraudă economică, oamenii sunt hărțuiți electronic etc. Iată, din nou, cât de mult se înșală și se amăgesc cei ce consideră Internetul o unealtă inofensivă.

Alții sunt bucuroși că găsesc în această mașinărie perfidă suprema libertate. Dacă Internetul este libertate, atunci cum se împacă această libertate cu pornografia infantilă, cu rasismul, cu insulta, cu xenofobia, cu ura, calomnia, instigarea, cu instrucțiunile în fabricarea materialelor explozibile, cu reclama agresivă la produse de proastă calitate ș.a.m.d.? Ideea de libertate este și ea amăgitoare.

Cine iubește pătimaș calculatorul și Internetul, automat iubește amăgirea și dezamăgirea, un lucru înjositor pentru o așa înaltă ființă care este OMUL. Fiecare are discernământ. Prin urmare, dacă un joc pe calculator devine obsesie, dacă ceva nu ne lasă să dormim, dacă vreo fantezie bolnăvicioasă ne tulbură, e bine să renunțăm la a mai intra în contact cu aceste lucruri dăunătoare. Să căutăm cu liniște să ne conturăm o personalitate frumoasă, într-un corp sănătos, condus de o minte sănătoasă.

3. **CLEVETIREA**

„Cel ce a cunoscut mirosul focului ceresc fuge de adunarea oamenilor ca și albina de fum.”

Sfântul Ioan Scărarul, *Scara Raiului*

Un el și o ea stau de vorbă pe Internet. Scenariul este de acum unul clasic. Când am întrebat un distins părinte și îndrumător spiritual dacă discuțiile lungi pe Internet constituie un păcat, mi s-a răspuns într-un mod ciudat, printr-o întrebare: *Poți oare cu cineva de sex opus, atunci când și tinerețea își spune cuvântul, să vorbești ore în șir numai chestiuni duhovnicești?*

Mărturisesc că întrebarea asta m-a pus pe gânduri fie și pentru că răspunsul, de departe, pare a fi unidirecțional, adică este imposibil ca într-o convorbire lungă și nefolositoare să nu ajungi și la păcat și în special la clevetire. Ori clevetirea asta are niște surori tare negre, cum ar fi limbuția, înjurătura, hula, cuvântul deșert, bârfa, defăimarea, judecata aproapelui, nepăsarea, flirtul, zavistia, bancurile, apropourile cu tentă sexuală, râsul nebunesc, cinismul ș.a.

Păcatele care ni se par nouă mici contribuie decisiv la coborârea sufletelor noastre. Luminat de har, un dumnezeiesc părinte spunea că mare mirare este cum o corabie mare este mișcată încolo și înapoi de o cârmă atât de mică. La fel este și păcatul pe care îl facem cu limba, când defăimăm, hulim, viclenim sau judecăm, pentru că-l

facem cu cel mai mic dintre organele noastre – limba. Un organ mic care poate scufunda lesne corabia cea mare – trupul –, împreună cu sufletul. Prin păcat, le ducem pe ambele spre un sfârșit tenebros.

Dacă o apă aflată lângă un sat de oameni este tulbure, aduce numai boală, nu are pe maluri pic de vegetație și nu are vietăți prin ea care să mișune și să fie spre hrană, nu se vor ruga, oare, mulți ca acea apă să sece? Așa este și cu vorba lungă - e ca o apă tulbure, ce pare de nestăvilit, dar care trebuie stârpită, pentru că nu aduce nici un rod.

Dacă moara dintr-un sat face zgomot mare într-un an plin de roade, zgomotul acela va fi în urechea sătenilor cea mai plăcută melodie, cântare îngerească. Dar dacă într-un an cu secetă, moara merge în gol, macină în gol doar dintr-un capriciu al stăpânului, zgomotul acela va fi urât de toată suflarea și mulți se vor ruga ca mai bine moara să se dărâme decât să le chinuie simțirile.

Clevetirea este rușinoasă, e apă tulbure, e moară care merge în gol, e căruță fără piedică ce alunecă la vale.

Clevetirea este plonjon într-o apă vijelioasă, e pact cu ispitorul, rudă bună cu bârfa și înjurătura.

Nu mi-a luat mult să găsesc peste patru mii de pagini web în limba română dedicate înjurăturilor și nu mai puțin de douăsprezece mii de site-uri specializate în bârfă.

Cel care ne ispitește și vrea să ne piardă nu este niciodată mulțumit cu puțin. Adică este amarnică înșelare să zici : „Ei da! Am stat și eu acolo puțin de vorbă!”. Stai de vorbă, dar parcă ai simți nevoia să vezi și o poză, parcă ai vrea să auzi și un cântec pe gustul tău și, uite așa, încet te dăruiești cu totul Internetului! Ce e rău aici? Păi, miroase de departe a ispitire diavolească, și ca să vă convingeți că se dorește acapararea simțurilor noastre cu totul, haideti să cercetăm câteva noutăți în materie de IT.

Ca și cum nu ar fi fost îndeajuns că ne sunt acaparate și dirijate atâtea simțuri, una dintre cele mai mari firme de echipamente electronice din lume a dat asigurări că s-a conceput tehnologia prin care utilizatorul jocurilor pe calculator și pe Internet va putea mirosi, gusta și chiar pipăi lucrurile cu care intră în contact în lumea virtuală. Va fi creat un dispozitiv prin care informația va fi transmisă în creier prin ultrasunete, ultrasunete care vor modifica diferite tipare ale zonelor vizate din creier. Mă iertați pentru sinceritate, dar nu cumva modificarea asta, cu care se laudă acești inovatori de soi, e rudă cu demența?

Vorbirea ne este dirijată, timpul ne este dirijat, toate cele cinci simțuri sunt sclave, și atunci mai putem spune că Internetul este libertate?

Nu am să mă feresc să spun că sfinții au știut dinainte căderea generației lor, dar și pe cea a generațiilor viitoare. De aceea cuvintele lor ne mustră și acum.

Cuvântul deșert¹⁴ este spre pierzanie, clewetirea e păcatul în care se pică așa de repede că nici nu realizezi când, cum și de ce l-ai făcut. Un pustnic și-a periclitat mântuirea, nevorbind nimic ani de zile, dar după ce l-a vizitat un frate mai puțin sporit și a vorbit despre un om rău, numai atât a zis pustnicul: „Of, of, of!”. La câteva zile, s-a trezit cu îngerul Domnului în chilie: „Frate iubitor al Domnului nostru, m-a trimis Hristos să te întreb despre omul acela, pentru că ai aprobat că e rău, unde să-l băgăm? În iad sau în rai?”. Și a dispărut îngerul de la fața lui, lăsându-l pe bătrân în plângere multă.

Aici e tristețea mare, că unora li se pare că prin vorbă deșartă, bârfă, hulă, defăimare se înalță pe sine¹⁵. Prăpastia

¹⁴ *Vă spun că pentru orice cuvânt deșert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecării.* (Matei 12, 36)

¹⁵ *Începutul cuvintelor gurii lui [a nebulului] este prostia, iar sfârșitul graiului lui, nebulie curată.* (Ecclesiast 10, 13)

este fără fund și singurele leacuri sunt blândețea, iertarea, milostivirea, dreapta judecată, înfrânarea limbii, paza simțurilor, neșemeția, smerenia, mustrarea celui ce te provoacă, vorbirea de bine a dușmanilor, iubirea aproapelui.

Să nu zicem că toate acestea sunt utopii, pentru că și unii dintre sfinții care frumos împodobesc în icoane bisericile ridicate în numele lui Hristos au avut neveste, dar au iubit cu iubirea cea bună, au avut căderi, dar au venit mereu la cărarea cea bună, au vorbit cu ai lor, dar au ales vorbirea cea bună, au avut supări, boli, ispite și neputințe, dar au rămas pe calea cea bună.

4.

CUVÂNTUL SCRIS

Mult ne-ar folosi să aflăm diferența dintre cuvântul gândit, cuvântul rostit și cel scris. Că nu e tot aia să te uiți la vin, să pui vin în pahar și să bei vinul. Cuvântul rostit poate dărâma un om sau mai mulți, dar cuvântul scris are puterea să dărâme împărății.

Logica e simplă și greu de demontat: un cuvânt gândit, chiar de este rău, îl știi doar tu, și-l poți păstra doar în inima ta. Un cuvânt rostit intră și în inima celui căruia te adresezi, de aceea cuvântul rău poate căpăta valoare de blestem. Dar cuvântul scris este cel mai puternic, pentru că acesta poate trăi mii de ani și afecta mii de persoane.

Falsă este ideea că, dacă noi corespondăm pe Internet cu cineva, avem intimitate, liniște, siguranță, confidențialitate. Mesajele trimise sau primite sunt stocate în baze de date. Un posesor de telefon mobil poate fi reperat în orice secundă, indiferent în ce parte a globului pământesc s-ar afla. Există tehnologia prin care un suspect de vreo infracțiune poate avea verificate convorbirile telefonice, e-mail-urile primite și transmise.

În Orientul Apropiat, din cauza repetatelor acte de terorism, selectarea convorbirilor telefonice pe baza unor cuvinte cheie, prin intermediul unor softuri, a ajuns o practică curentă. Potențialii atentatori sunt reperați rapid fie că folosesc telefoane, Internet fix sau mobil. Prin urmare, cuvântul scris ne poate semna chiar și condamnarea

lumească, ce să mai vorbim de Judecată sau de condamnarea divină!

Toate marile civilizații ale lumii din vechime au murit, dar mai dăinuiesc prin cuvânt. Din cele șapte minuni ale lumii, doar una (complexul de piramide egiptene) a dăinuit fizic. Celelalte au fost distruse, dar mărturiile scrise le fac să strălucească și astăzi. Scrierea și sacrul au trăit împreună multe milenii. Scrierea hieroglifică are rădăcini atestate în Egipt din anul 3000 î.Hr. și s-a păstrat până la Darius, în secolul al treilea î.Hr. Din mileniul al treilea î.Hr și până azi ni s-au păstrat scrieri și ideograme indiene.

Chinezii ne-au lăsat inscripții pe carapace de broască testoasă, din epoca Yin, datând din secolele XII-XI î.Hr. Scrieri vechi de mii de ani au și arabii, evreii, sirienii sau etruscii. Fără dubii, în acest caz, cuvântul scris ne este de folos pentru că ne pune la curent cu vremurile apuse și ne racordează la gândirea omului vechi, despre cele ce ne înconjoară, despre viață, despre Dumnezeu. Civilizațiile trec, dar cuvântul pentru că este veșnic, rămâne.

Cuvântul, prin puterea lui extraordinară, poate provoca dezechilibre în Univers, în natură, în corpul omenesc - asta în cazul în care cuvintele noastre servesc răului. Dacă acestea servesc binelui, atunci se creează armonia.

Să nu uităm un aspect: prin intermediul muzicii, cuvântul are cea mai înaltă expresie a echilibrului și armoniei. Dar și muzica, dacă este făcută cu scop rău, trece de partea întunericului.

Pe de altă parte, chiar de am scăpa de „ochii nevăzuți” ai celor ce ne pot viola intimitatea pe Internet, avem însă o autoritate de care nu putem scăpa – Dumnezeu¹⁶. Relele pe care le vom scrie, cuvintele spre desfrânare, aluziile sexuale,

¹⁶ *Cel ce a sădit urechea, oare, nu aude? Cel ce a zidit ochiul, oare, nu privește?* (Psalm 93, 9)

bârfa și toate celelalte sunt tot atâtea acte prin care dăm valoare de veșnicie păcatului nostru.

Trupul nostru va pieri ca oricare alt trup, dar cuvântul nostru va rămâne după noi, și astfel, și pentru cuvântul rău, dar și pentru cel bun vom da socoteală¹⁷.

Dreptatea dumnezeiască vizează de asemenea cele trei categorii de cuvânt: cel gândit, cel rostit și cel scris. Mântuitorul Hristos i-a muștrat pe toți cei care cred că păcatele cu gândul sunt mici, gășind în pofta aprinsă după femeie, preacurvie, și în ura pe care o purtăm aproapelui, desființarea acestuia ca om, adică omorârea lui. Blestemele, făgăduințele, jurămintele solemne ale Vechiului Testament sunt tot atâtea mărturii despre puterea cuvântului rostit. Dar repet, dintre toate acestea, cel mai puternic, în iconomia mântuirii omului, atârână cuvântul scris. Acesta mărturisește despre vrednicia sau nevrednicia noastră în fața Dumnezeirii, Celei întreit strălucitoare.

Dacă am avea un bibelou de preț, cu mare dragălășenie ne-am purta cu el. Când manevrăm cuvântul, Îl purtăm pe Hristos de colo-colo, prin urmare, cu acest bibelou de cel mai mare preț: Hristos-Cuvântul, este bine să umblăm cu atenție și conștiință trează. Dacă folosim cuvinte rele, automat Hristos fuge, căci Lumina cu întunericul nu vor avea niciodată împărtășire.

„Hai să desfrânăm în cuvinte, că nu ne vede și nu ne aude nimeni!”, poate gândi un tânăr sub imboldul păcatului. Amarnică înșelare pentru cei ce cred asta, pentru că am arătat destul de clar: dacă vei putea scăpa de monitorizare, arhivarea convorbirilor, urmărirea în fiecare secundă, nu vei putea scăpa totuși de afrontul pe care îl aduci autorității supreme, adică Creatorului.

¹⁷ *Căci Dumnezeu va judeca toate faptele ascunse, fie bune, fie rele.* (Ecclesiast 12, 14)

De aceea, mulți monahi iubesc tăcerea pentru că sunt conștienți de gravitatea căderii prin cuvânt. Nu trebuie să fii monah ca să te oprești din a judeca pe cineva sau a spune ceva rău. Ci trebuie să fii chibzuit, pentru că granița dintre a spune ceva rău sau ceva bun este așa de subțire încât uneori vorbirea de rău se confundă cu cealaltă.

Un călugăr zice: „Dintre toți, îmi place doar de acel preot. Îmi pare că are o inimă bună!”. Iată cum o afirmație pozitivă poate juca un rol negativ, pentru că fraza se poate transforma în: „Ceilalți preoți nu sunt buni de nimic, acesta care îmi place mie parcă este un pic mai răsărit!”. Ușor se mai pică prin cuvânt, de aceea, e bine ca, dacă nu alegem tăcerea, măcar să alegem vorbirea cea bună, încurajarea fratelui, vorba dulce și neprefăcută, cuvântul de învățătură, sfatul bun, alinarea, cuvântul care face pace, iertarea, știința, iubirea și multe alte lucruri bune care se pot naște prin cuvântul scris.

Deci, după cum cuvântul rău ne doboară fără preget, tot așa cuvântul bun are o mare putere mântuitoare.

5. *DEPENDENȚA*

Cine utilizează des calculatorul conectat la Internet și crede că nu poate deveni vreodată dependent, este ca cel ce obișnuiește să se joace cu focul trăgând mare nădejde să nu se ardă. Iată o altă înșelare a acestei mașinării a noului mileniu: credința că poți fi independent în alegeri și mișcări, când de fapt în interior se produc mutații de gândire și comportament. Un joc te captivează, ești orb și surd până atingi momentul maxim, și atunci - confruntându-te cu finalul - te întrebi: Cum oare am pierdut atâta vreme cu acest joc banal, care nu mi-a adus nici un folos? Știi persoane care au jucat același joc timp de doi ani, un joc de copii, care avea patru comenzi - sus, jos, stânga, dreapta; dependența nu mai poate fi pusă la îndoială. Internetul dispune de multe arme, dar de mirare este cum ne biruie chiar și cu armele care par neînsemnate.

Aici e marea satisfacție bolnăvicioasă: că poți obține o plăcere fadă și falsă în câteva secunde, pe când dacă aceeași plăcere ai vrea să o ai în viața reală ți-ar lua multă cheltuială de energie și mult timp.

Că putem păcătui într-o secundă e un lucru știut, dar acest lucru nu ar trebui să ne bucure, ci să ne întristeze pentru că, de ce te apropii de Internet, jocuri pe calculatoare și alte programe virtuale, tot mai mult te îndepărtezi de viața reală și de frumusețile ei aferente.

Celor care vor dovezi concrete despre dependență le-aș da exemplul celor care, în pas cu moda, stau la Internet ore

fără număr, pentru a-și satisface un orgoliu sau un capriciu și a se lăuda, așa cum se laudă bețivul cu un număr record de pahare băute sau fumătorul cu pachetele de țigări pufăite. Un tânăr, o cunoștință din orașul în care locuiesc, a fost dat ca persoană dispărută, căutat de echipaje de poliție mai bine de 24 de ore. Părinții lui așteptau neliniștiți să-l găsească undeva, zăcând într-un canal, bătut, mort sau jefuit. Pe când, tânărul nostru a venit acasă cu naturalețe, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, după ce petrecuse 36 de ore la un Internet-café.

Recent, un tânăr din China a murit într-un Internet-café, după ce a jucat timp de 48 de ore un joc de strategie.

Chiar denumirea unor Internet Café-uri, a unor cluburi de acest gen indică noțiunea de dependență, căci multe se numesc: *Gaming Maniacs*, *Internet Mania* sau *Internet All Night* etc.

Dependența este prin urmare o boală. Medicii psihiatri au destule date să confirme că Internetul provoacă tulburări clinice, cu o cazuistică extrem de bogată. În cazul folosirii îndelungi a Internetului apare dependența însoțită de sevraj. Neliniștea, frica, anxietatea, agitația sunt specifice utilizatorului împătimit.

Furnizorii de vise și fantezii nu vor obosi să lupte să atragă spre dependență cât mai multe victime¹⁸, căci armele lor se ascut, se perfecționează și se fac mai puternice de la zi la zi. De aceea, în unele state, se duce o luptă destul de dificilă împotriva Internetului și a relelor pe care le provoacă. În China se încearcă cenzurarea conținutului site-urilor, în Singapore se blochează site-urile considerate a fi cu conținut vătămător, Arabia Saudită filtrează traficul Internet prin intermediul unui server central, Siria și Australia au luat recent măsuri asemănătoare. Internetul este

¹⁸ *Căci ei nu dorm până nu făptuiesc rău și nu-i mai prinde somnul până nu fac pe cineva să cadă.* (Pilde 4, 16)

un gigant greu de stăpânit, pentru că omului, dacă i-ai pus pe ceva ștampila *cenzurat*, cu atât mai mult dorește parcă să săvârșească păcatul.

Repetatele eșecuri înregistrate în fața Curții Supreme a S.U.A. de promotorii legislației privind cenzurarea Internetului evidențiază vulnerabilitatea constituțională a actelor normative, neputința lor în fața acestui colos care semnează bilete către iad.

Mă întreb: de unde au curaj și resurse acești împătimiți ai Internetului să uite de sine, de prieteni, de viață, de frumusețile naturii, de Dumnezeu? Clar! Dacă ceva devine obsesie, dacă ceva creează dependență, atunci omul trebuie să se supună, și din guvernator, așa cum, din marea-I bunătate, l-a lăsat Dumnezeu, devine guvernat, devine o slugă umilă și umilită.

Trebuie să ne silim a înțelege că dependența nu este bună în nici un fel, pasiunea te duce la patimă, patima te duce la păcat, iar păcatul aduce moartea.

Mulți fără de dreapta chibzuință au sfârșit pentru o cauză care în ochii lor părea bună, înfometându-se în numele credinței, vânzându-și averile fără acordul familiilor, nevoindu-se, bătându-se, răbdând sărăcia, scârba, ofensa și umilința. Dumnezeu nu vrea să faci din credință un idol și să te bați până la schilodire, să te omori prin înfometare, să vinzi averile părinților tăi. Ci pentru că El este și Înțelepciune dorește să pui chibzuință și dreaptă socoteală în toate câte le faci. Deci chibzuința este necesară atât în cele înalte, care țin de credință, de iubirea cu care suntem datori față de Dumnezeu, dar și în cele mai de jos, în aceste lucruri pe care unii le consideră mărunte, în dependența față de un păcat.

Stăpânii Internetului, vânzătorii de plăceri știu bine să-și vândă marfa. Ochii tăi, o dată hrăniți cu imagini imorale,

vor cere din ce în ce mai mult. Nici măcar durerea fizică¹⁹ nu mai apare ca impediment în fața acestei false fericiri de a trăi într-o lume virtuală și deșănțată.

Chiar și pe Internet putem pune în acțiunile noastre discernământ, bucuria lucrului chibzuit, foamea pentru lucrul de folos, neapriinderea patimii, dreapta socoteală, frâna, înțelepciunea, și vom constata că dintr-o dată destinul se va schimba în bine.

Un mare duhovnic român, Arsenie Papacioc, ca un adevărat trăitor în Hristos, spunea că dacă iubim suferința și greutățile, atunci Dumnezeu ne va fi dator, iar dacă Îl hulim pe Creator atunci când avem o primejdie sau o boală, atunci ne facem noi datori față de El.

Oricum, renunțarea la vicii și la dependența de calculatoare și la orice patimă este răsplătită de Dumnezeu, ca orice aplecare spre bine, cu binecuvântare și purtare de grijă, asta pentru că Dumnezeu nu rămâne niciodată dator.

¹⁹ *Întunece-se ochii lor ca să nu vadă și spinarea lor încovoie-o pentru totdeauna.* (Romani 11, 10)

6. *EROTISMUL*

Internetul este cu adevărat o bombă sexuală. Exagerez cumva?! Nici o altă mașinărie sau invenție născocită de om nu adună, în același loc, atâtea grozăvii, atâtea pofte și invitații la desfrânare. Tehnologia de ultimă oră permite chiar simularea actului sexual. Cum mai pot sta liniștit, spuneți-mi, dacă eu sunt la serviciu și știu că băiețelul sau fetița mea au Internetul la îndemână?!

Copiii sunt primele victime ale pornografiei pe Internet. Curiozitatea, anturajul, nereușitele în plan social îi determină pe copii și pe adolescenți să facă, mai cu seamă când nu sunt supravegheați, primii pași spre această bombă cu ceas care este Internetul și spre site-urile sale deocheate. În momentul de față sunt foarte multe site-uri care îi invită la desfrânare pe utilizatori. Două simple apăsări de buton îți pot aduce în fața ochilor grozăvii inimaginabile, cum ar fi: pornografia infantilă, zoofilia, homosexualitatea, fetișismul, masochismul și multe altele.

Un dumnezeiesc părinte ne învăța odinioară că, dintre toate mădularele din care este alcătuit omul, atunci când treci la cele veșnice, primul organ care putrezește este ochiul, pentru că el în viață a greșit cel mai mult. Desfătări, mângâieri, iscodiri curioase și vicioase! Este cineva în stare, dintre noi, după ce a pofțit și a desfrânat cu ochiul, să-și oprească trupul să desfrâneze și el?

Pornografia ca termen vine din limba greacă și înseamnă reprezentarea prin diverse mijloace - audio, video,

grafică, schiță, desen - a corpului uman, cu scopul de stârni libidoul. Plecând de la acest verb mic - a stârni, putem să ne dăm seama că studiul unor astfel de materiale aduce după sine ceva, iar acel ceva, de după stârnire, nu poate fi decât un păcat vecin cu patima, care poate îmbolnăvi trupul și mai ales sufletul.

Întrebați un medic ce părere are despre cei care practică autosatisfacerea și dacă aceștia au vreo șansă să nu se îmbolnăvească²⁰?! Cu „ajutorul” Internetului, Onan are tot mai mulți adepți. Dacă cu ceva zeci de ani în urmă aveam televizorul, care ne hrănea fantezia bolnavă, apoi a apărut videoplayerul, acum avem Internetul – această armă de distrugere a sufletelor prin pozele de o grosolanie nemaiîntâlnită, prin filmele hardcore și softcore (așa cum sunt catalogate), care pot fi vizionate și de copii, prin jocurile pe calculator cu imagini care pot fi manipulate digital spre simularea actului sexual, și altele asemenea lor.

Cineva, printr-o logică a firii remarcabilă, a afirmat că nu există practic măcar un singur utilizator de Internet care să nu caute să intre măcar o dată, din curiozitate, pe un site cu tentă erotică sau pornografică.

Copiii nu sunt expuși doar la contactul cu acest tip de site-uri, ci și la lucruri mult mai rele.

Un gigant al IT-ului remarca faptul că victimele violurilor sunt în special fete care nu au împlinit 18 ani. Aceste fete minore reprezintă peste 60 % dintre victimele unor astfel de agresiuni. Aceași statistică arată că victime ale abuzurilor de natură sexuală cad și copiii sub 11 ani. Unul din cinci adolescenți care utilizează regulat Internetul spune că a primit propuneri indecente, propuneri nedorite, de natură sexuală. Ușor de observat că Internetul „educă”

²⁰ E ciudat însă că din ce în ce mai mulți doctori consideră că onania nu are efecte nocive pentru organism. Acești doctori nu sunt însă obiectivi, ci se lasă manipulați de formatorii de opinie...

altfel decât ar putea-o face un părinte căruia îi pasă de copilul său.

Astfel de abuzuri creează traume psihice și fizice pe viață, cu consecințe negative asupra întregii societăți.

Publicitatea agresivă pe Internet aduce o nouă tendință - aceea de a erotiza produsele. Produsele scoase la vânzare au culori, simboluri, mișcări care ațâță și duc mintea consumatorului direct la actul sexual (ex. într-o reclamă, chipsurile se ating între ele - se simulează contactul sexual - ca să dea naștere unei noi generații de cartofi prăjiți). Tendința de a prezenta produsul ca adjuvant, ca afrodisiac, ca mijlocitor sau chiar ca obiect sexual nu mai poate fi pusă la îndoială.

Toate acestea au un scop. Scopul este să ni se arate tuturor că trăim ca oameni doar la nivel sexual, că oamenii trăiesc libertatea maximă pe care și animalele o au, că experiența sexuală este totul și că totul este consum și schimb de energii și hormoni.

Publicitatea fățișă are rădăcini și mai bine înfipte și nu mai miră pe nimeni că pe un site despre frumusețile naturii sau chiar despre credință vede un banner care, o dată accesat, te poartă spre magazine on-line cu afrodisiace, jucării sexuale, lenjerie intimă.

Consecințele uitării de Dumnezeu²¹, când ne facem slugi trupului nostru, sunt de multe ori imediate; așa vin boli, necazuri, ispite, intrarea de bunăvoie în focul iadului. Dacă protopărinții noștri, Adam și Eva, au adus întuneric asupra lumii întregi prin păcatul lor, oare cum putem noi să credem că dacă desfrânăm putem aduce în viața noastră lumină, sănătate și bucurie adevărată? Tocmai pentru păcatul acesta, al neascultării de divinitate, a fost nevoie de o așa mare Jertfă - cea a Mântuitorului Hristos pe Cruce.

²¹ *Când se vor desfrâna, nu se vor înmulți, că au părăsit pe Domnul.* (Osea 4, 10)

Poate că palmele pe care le-a primit Iisus trebuiau îndurate și ca să se șteargă și fărâdelegile noastre făcute prin pipăitul cu mâna. Poate că bicele și schingiuirile au brăzdat trupul nevinovat al Domnului și ca să ni se șteargă greșeala de a ne mângâia trupurile spre desfrânare cu orice prilej. Poate că buzele Mântuitorului au suferit de sete sau arsura oțetului și ca să ni se ierte desfrânarea cu gura. Iisus a cărat în spate Crucea pe care urma să fie batjocorit, umilit și omorât și ca să ni se ierte, prin greutatea Crucii, ușurătatea cu care noi răspundem afirmativ propunerilor păcătoase.

Hristos ne-a arătat dragostea cea bună tocmai ca să nu mergem spre dragostea prost înțeleasă, dar noi în mijlocul acestei societăți moderne, zgomotoase și deșănțate alegem parcă mai abitir păcatul, diversificarea lui, omorârea bietului suflet.

Ce urât este să constați că pentru împreunare animalele așteaptă un timp al lor, au o ciclicitate a simțurilor, pe când omul, dacă ar putea, ar servi idolilor în fiecare ceas!²²

Erotismul pe Internet are atât de multe fațete și atât de multe arme ale ispititorului, încât nu poate fi înfrânt decât prin voința noastră, întărită de Hristos, de a ne feri ochii de astfel de orori. Trebuie să încercăm să iubim buna cuviință, natura, viața de familie, cu bucuriile dar și cu necazurile ei, viață în care creșterea și educarea copiilor ocupă un loc de căpătâi.

Să iubim cu dragostea cea adevărată, lăsată nouă ca testament de Hristos Omul desăvârșit, Care a suferit toate batjocoririle lumii fără să aibă umbră de păcat. Acesta, de pe scaunul slavei Sale, privește acum la toate aceste desfrânări, care, puse în balanță cu Jertfa de pe Cruce, nu au cum să nu aducă osânda.

²² *Drept aceea omorâți mădularele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta rea, lăcomia, care este închinare la idoli. (Coloseni 3, 5)*

Erotismul și pornografia fățișă sunt elemente ale societății moderne, deși au rădăcini în vechime. Societatea aceasta de la începutul mileniului al treilea este una mai „privilegiată” în ce privește păcatul. În epoca în care nu exista radio sau televiziune, bogații își angajau orchestre, care pentru întreținere necesitau sume fabuloase. Acum, un telefon mobil care nu costă mult se poate conecta oricând la Internet. „Accesul” la păcat a fost facilitat și încurajat, devenind mai ieftin și mai sofisticat. Tocmai această ușurătate ne face nesuferiți față de dreptatea dumnezeiască, iar cataclismele tot mai dese, dezlănțuirea unor maladii noi, războaiele sunt semne că generația aceasta a întrecut măsura.

7. *FURTUL*

Internetul este un bazar. Iar la bazar, doar cei cu mintea slabă se duc să cumpere cele mai ieftine și cele mai proaste lucruri. În plus, furnizorii de plăceri on-line știu să negocieze la sânge, partea întunericului fiind mulțumită dacă îi dai și un deget, numai să nu fii al lui Dumnezeu.

Admitem aici că sunt persoane destul de tari care nu se lasă robite de jocuri, de afaceri oneroase, de imagini imorale și de alte patimi. Ceva însă tot trebuie să faci greșit în fața calculatorului, căci ecranul nu este icoană ca să stai în fața lui să te rogi.

În virtutea acestui gând, constat că la fel cum industria plăcerilor este diversificată, la fel și cea a înșelăciunii. Poate nu ne robesc imaginile cu tentă erotică, dar dacă am furat, nu putem avea o conștiință trează și nepătată²³.

Ori Internetul îți oferă o așa mare varietate de posibilități de a obține gratis ce nu este al tău, încât granița dintre furt și legalitate uneori este foarte subțire. Sunt cunoscute zecile și sutele de motoare care te introduc în calculatoarele altora, pentru a te hrăni din plin cu muzică, filme, programe, softuri și alte documente. Presupunem că acesta este răul cel mai mic, deși se încalcă niște drepturi legale.

Voi zăbovi însă asupra altor feluri de fraudă, încurajate subtil și foarte abil.

²³ *Să nu furi!* (Ieșire 20, 15)

De pildă, tot mai mulți elevi, studenți, profesori sau chiar scriitori apelează la plagiatul on-line. Două comenzi – *Copy* și *Paste* – asigură „succesul” unei operațiuni de plagiat. Lucrările de seminar, teme de casă, referatele, eseul, teza de doctorat sau chiar cărți întregi pot fi plagate în câteva minute. Miliardele de documente *World Wide Web* îngreunează vizibil procesul descoperirii plagiatului. Un studiu american, efectuat de o firmă specializată pe un număr de două mii de lucrări, a scos în evidență că un sfert din texte erau copiate cuvânt cu cuvânt prin procedeul mai sus amintit. Unii și-au făcut o profesie din acest furt, aparent mic²⁴, și nu mai miră pe nimeni sutele de site-uri care te invită să-ți ridici lucrarea de diplomă sau de doctorat.

În șase universități australiene unul din cinci studenți folosește materiale de pe Internet, după cum arată un studiu recent. Vreau să mă fac bine înțeles! E de apreciat că Internetul oferă o mare bogăție de informații: hărți, atlase, cărți on-line, biblioteci virtuale. Dar nu este de apreciat când cineva copiază un material cu nerușinare, prezentându-l ca pe o creație proprie.

Am început cu furturile mai mici pentru a ajunge la cele care, cu adevărat, ar trebui să ne îngrijoreze. O fraudă des întâlnită, o formă de furt prin Internet este solicitarea de taxe. Sunt deja de notorietate scrisorile nigeriene. În acest tip de fraudă i se solicită persoanei vizate să plătească în avans o serie de taxe, urmând ca pentru acest lucru să primească un bonus în bani, un cadou sau alte facilități. Victima plătește aceste taxe și, evident, nu primește nimic în schimb.

Există de asemenea posibilitatea ca prin furt de identitate să schimbi itinerariul unor mărfuri sau să obții date confidențiale despre câte persoane vrei tu, prin

²⁴ *Apa furată e mai plăcută și pâinea mâncată pe furiș are gust mai bun.* (Pilde 9, 11)

solicitarea completării unui formular. Nu poți obține multe lucruri de pe Internet dacă nu-ți dai datele personale. Completând un formular, poți fi identificat și, evident, verificat.

Furtul de identitate, utilizarea unor cecuri, obținerea de parole, fraudă prin carduri copiate de pe site-uri nesecurizate, fraude prin fictive programe de investiții, inițierea de scheme de câștig piramidale, phishingul²⁵ sunt tot atâtea modalități de a scoate bani mulți de la oameni nevinovați. Se poate vorbi așadar de o adevărată industrie a furtului pe Internet. Deja operațiunile de a stoarce bani de la nevinovați au nume de cod: *escrow*, *phishing*, *bussines/employment*, de unde se constată că Internetul este un hoț abil și inventiv.

Relele acestea poate par mici, dar dacă Sfinții Părinți ne indică faptul că aceste rele mici sunt premergătoare altora mai mari, trebuie să le dăm crezare²⁶.

Realitatea că ești urmărit tot timpul, că poți fi supus agresiunii, că dintr-un cetățean liniștit poți deveni o victimă, că mulți se pot folosi de tine, de ceea ce faci sau vorbești, că nu ai confidențialitate, că poți fi chiar tu tentat să furi nu poate fi contestată.

Recent în România polițiștii au anihilat o rețea de tineri care se ocupa „cu succes” de înșelăciuni pe Internet. Trei capi ai rețelei aveau în subordine mai multe zeci de tineri. Unii se ocupau cu obținerea parolelor, alții cu corespondența, alții cu ridicarea banilor de la bănci. Tinerii contactau administratorii unor site-uri de licitații, obțineau

²⁵ Phishing - operațiunea prin care, folosindu-se de o identitate falsă, cineva convinge victimele să divulge informații secrete, parole, numărul de cont bancar, numărul cardului de credit etc.

²⁶ *Nici un desfrănat sau necurat, sau lacom de avere, care este închinător la idoli, nu are împărtășire în împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.* (Efes. 5, 5) [s.n.]

parole de acces și utilizator, lansau oferte fictive către cetățeni străini, oferte de telefoane mobile, tehnică și aparatură electronică, și în baza acestor oferte primeau sume în avans. O sută de europeni au căzut în plasa inventivelor noștri conaționali, care au reușit într-un timp record să scoată un „profit” de peste 250 000 de dolari.

Cum să vorbești de un aspect moral acolo unde moralitatea nu există deloc? Totuși, e bine de știut că Dumnezeu nu doarme și că cei care vor fi făcut rele și furturi, chiar de vor fi arestați, bătuți și schingiuiți, pe lângă tribunalul omenesc, vor răspunde și în fața instanței divine. Pentru cel care lucrează fărădelegea, sentința Creatorului este cu atât mai dureroasă cu cât este veșnică. O instanță omenească poate fi păcălită, dar dreptatea dumnezeiască este extrem de vigilentă.

O altă tendință în pas cu noua tehnologie este cea legată de votul digital. Electorii își pot alege președintele fără să se mai deplaseze la urne, doar printr-o procedură care nu ia decât câteva minute, accesând Internetul. Este de laudat faptul că inovatorii se gândesc la timpul omului, timp pe care acesta îl poate dedica altor activități, dar ce ne facem cu credibilitatea votului electronic?

Pot eu să fiu surd și mut când știu precis că votul electronic poate fi ușor fraudat? Trăim vremuri în care lumea reală este transformată într-o societate digitală. Progresul ne silește să primim și aceste lucruri, așa cum pe rând „ne-am îndrăgostit” de automobil, telefon, avion, video sau cinematograf. Suntem oare în stare să primim această lume digitală, care pare un semn al vremurilor de pe urmă? Fiecare poate răspunde în dreptul lui. Nu sunt împotriva progresului, dar sunt împotriva ideii ca progresul să se facă indiferent dacă cere victime omenești.

Exact ca un semn al vremurilor de apoi, victimele sunt tot atâția posesori de calculator, atât de mulți încât nici nu

pot fi numărați. Nici nu este de mirare, pentru că fărădelegea sporește uimitor²⁷. În fapt, nu suntem prima civilizație care se apropie de apogeu. Iar istoria a demonstrat implacabil că, o dată ajunse la apogeu, chiar și cele mai strălucitoare civilizații au căzut din cauza imoralității, desfrâului și neascultării de Dumnezeu.

²⁷ *Să nu pierzi cu cei necredincioși sufletul meu și cu vărsătorii de sânge viața mea, întru ale căror mâini sunt fărădelegi. (Psalm 25, 9-10)*

8. *HAOSUL*

Dumnezeu este perfecțiunea perfecțiunilor, prin urmare, în El găsim armonia deplină, echilibrul, buna măsură a lucrurilor, frumusețea deplină, organizarea minuțioasă, sprijin în suferință, bunătate, blândețe, bună cuviință.

La polul opus, Internetul este reaua întâmplare, drog pentru minte, dezorganizarea în forma ei cea mai avansată, inesteticul, prădătorul de suflete, viclenia, desfrâul. Pe scurt - Haosul. Ceea ce se opune lui Dumnezeu este de la necuratul, și atunci degeaba îmi vor spune mulți că Internetul îmi oferă și lucruri bune. Le voi răspunde că întunericul poate să aibă și o aparență de înger numai ca să te piardă.

Cineva, poate pios, dorește să găsească pe rețea câte ceva despre Domnul Iisus - Mântuitorul nostru. Nici un șoc să constăți că Iisus Hristos este mult mai popular prin actorii care L-au reprezentat în teatru și film, că Iisus este catalogat superstar, că numele său apare chiar pe site-uri erotice, de umor sau de caricaturi.

În rezultatul căutărilor, chiar de vei voi să afli nume de sfinți sau vieți ale sihaștrilor, este imposibil să nu îți se strecoare și un site vătămător pentru suflet. La drept vorbind, căutarea unui site despre credință este mult îngreunată de explozia de informație prin care sectanții vor să strice valorile Ortodoxiei.

Tot ce omoară sufletul este inestetic. Dacă merg și caut un site despre cele mai frumoase fete ale lumii sau despre cei mai frumoși bărbați, și mai apoi cad în desfrâu sau în deznădejde, atunci acele ființe care m-au împins la păcat sunt cu adevărat cele mai urâte, iar nu reprezentare a esteticului. Pozele starurilor sunt trucate, filmele se folosesc de multe „făcături”, industria plăcerilor este una plină de meschinării, falsități și dedesubturi macabre.

Un tânăr căsătorit, de pildă, urmărește un film erotic și află din acela că lungimea unui act sexual este cea care asigură o așa zisă împlinire.

Dacă tânărul nu va fi în stare să atingă niște standarde inoculate subliminal, nu cumva va cădea în deznădejde? Iar deznădejdea este așezată pe picior de egalitate cu necredința. Pentru că nu contează dacă ești ghicitor în stele, făcător de minuni sau dacă ții posturi aspre ca Sfântul Antonie cel Mare. Dacă nu ai credință, nădejde și dragoste, înseamnă că nu ai nimic, chiar de ți-ar sta toate averile lumii la picioare!

O femeie din China a divorțat din cauza faptului că soțul ei stătea tot timpul în fața calculatorului, pierzând zile și nopți întregi pe Internet. A divorțat după ce a descoperit că bărbatul avea o soție virtuală și un copil virtual, pe care îi creștea tot virtual. Dincolo de comicul acestei situații, transpiră tragedia, tragedie care, din păcate, are faze incipiente chiar și în România.

Sunt soții tineri care se plâng duhovnicilor că, din momentul în care calculatorul a pătruns în căminul lor, soțul a început să le neglijeze sub pretextul că au lucrări importante de făcut în fața ecranului. Realitatea este cu totul alta, și este confirmată de statistică. Un sondaj demonstrează în procente îngrijorătoare că utilizatorii care intră pe chat-uri pentru flirt sunt căsătoriți. Scuzele ca să ai o asemenea ocupație sunt multe: „Fac asta pentru diversitate!”, „Nu o

fac decât să mă distrez!”, „Eh, fac și eu acolo câteva glume!”, „Nu-i nimic, aceste flirturi îmi vor îmbunătăți viața de cuplu!”. Amarnice înșelări! Adulterul, condamnat încă din Legea cea veche²⁸, este poate pe picior de egalitate cu lepădarea de credință. Pentru că rupi încrederea în cuplu, calci porunca de a-ți iubi aproapele, devii viclean, mincinos, înșelător, fățarnic.

Toate relele s-au adunat în acest nou turn Babel care este Internetul. Numai că direcția acestui „turn Babel” nu este spre cer²⁹, așa cum s-a încercat în vechime, ci direcția este inversă, coborârea în străfunduri, coborârea de bunăvoie în iad, în focul cel veșnic. Când cei de demult s-au apucat să construiască, vorbeau aceeași limbă. Și cei din ziua de azi – „internauții” – au un limbaj comun, folosesc un limbaj alcătuit din litere și semne de punctuație, dar comun și unei generații și celeilalte este păcatul.

Unul caută să înșele, altul să bârfească, altul să desfrâneze, adulterinii sunt greu de numărat, alții au patima jocurilor, mulți spionează, fură, descarcă, pândesc³⁰.

Păcatul – numitorul lor comun – are atât de multe manifestări, încât nu mai este nevoie de amestecarea limbilor, ceea ce s-a produs cu mii de ani în urmă. Atunci a fost o pedeapsă venită pe cale dumnezeiască pe bună dreptate. Acum acea pedeapsă nu mai este necesară, pentru că fiecare utilizator, printr-o ironie a sorții, caută să-și amestece pe Internet pornirile, trăirile, senzațiile de unul singur, într-un proces lent de sinucidere a sufletului, pe care sigur Dumnezeu nu-l agreează.

²⁸ *Să nu fii desfrânat!* (Ieșire 20, 14)

²⁹ *Haidem să facem un oraș și un turn al cărui vârf să ajungă la cer și să ne facem faimă.* (Facere 11, 4)

³⁰ *Deci, unde este pizmă și zavistie, acolo este neorânduială și orice lucru rău.* (Iacov 3, 16)

Răutatea în limbaj, agresivitatea, înșelătoria, nemilostivirea, racolarea, dezmațul sunt alte elemente care întăresc ideea de haos. Nici o altă mașinărie nu lucrează mai viclean. Am primit eu însumi un e-mail prin care eram înștiințat că pot câștiga 500 de euro pe lună dacă voi trimite un număr mare de CV-uri la o adresă indicată. Dintre toți cei care ar fi trimis aceste date personale, doar unul urma să capete această sumă fictivă. Site-ul are o denumire care să te ducă cu gândul la o agenție de plasament, o agenție a locurilor de muncă. În fapt, trimițând datele tale personale și ale prietenilor tăi, nu faci decât să le ușurezi munca celor care vor cu dinadinsul să facă spionaj. Arme perfide pentru un război în care se mizează pe mulți pioni loviți de orbire.

Această manifestare a haosului indică multă ură din partea celor care caută răul, căci am arătat că cele mai sigure victime ale Internetului sunt copiii, adolescenții, credulii, femeile singure și multe alte persoane nevinovate. Fii precaut când completezi orice tip de formular pe Internet, căci, cunoscute fiind datele tale de identificare, te poți trezi plătind facturile altora (într-un astfel de incident am fost recent implicat), te poți trezi cu o tonă de viruși care să-ți facă praf munca de multe luni de zile, te poți trezi cu dușmani din senin, fără să fi făcut vreun rău cuiva!

Sunt de înțeles situațiile în care cineva, prin obligațiile de serviciu, trebuie să stea tot timpul cu nasul în calculator. De aici își câștigă pâinea zilnică. Dar e greu să vezi ceva bun la pățimașii Internetului. Autoritatea dumnezeiască nu ne impune să fim lipsiți de păcate ca cel mai sfânt dintre sfinți. Dar ne cere, fără îndoială, să nu păcătuim și să nu ducem păcatul către patimă, prin repetarea lui³¹.

³¹ *Ca un câine care se întoarce unde a vărsat, așa este omul nebun care se întoarce la nebunia lui.* (Pilde 26, 11)

De câte ori uiți să fii om, de atâtea ori Îi mai dai o palmă lui Hristos, Care a avut afecte specifice omului, dar nici măcar o secundă nu S-a lăsat biruit de umbra vreunei patimi.

El S-a născut într-o iesle, noi vrem perne moi și relații adulterine. El a fost sărac, smerit și flămând, noi suntem iubitori de averi, ponegritori, apucători, delăsători și mândri. El ne-a arătat ce înseamnă dragostea frățească în atâtea împrejurări în care ar fi putut să se supere pe Sfinții Apostoli, noi îl călcăm pe fratele nostru și, de s-ar putea, îi răpim averea. El S-a atins de leproși cu dragoste ca să-i vindece, noi fugim de oamenii bolnavi, ca nu cumva să ne alegem și noi cu ceva vătămător. El S-a răstignit pe Cruce pentru toți oamenii, privindu-i cu dragoste chiar când Își dădea duhul, rugându-Se ca să se ierte păcatele celor care Îl huleau și Îl schingiuiau, iar noi nu avem ochi pentru semenii, ci privirea noastră e dedicată acestui ecran al calculatorului plin de obscenități, de rele și de păcate, și ne închinăm lui.

La sfârșitul vieții, fiecare va sta în brațele celui căruia i s-a închinat. Dacă te-ai închinat lui Dumnezeu și ți-ai recunoscut păcatele și neputințele, Acesta te va primi cu dragoste. Dacă te-ai închinat desfrâului și păcatului idolesc, vei fi luat de cel rău.

9. **IDENTITĂȚI FALSE**

Numele unui om are putere. Numele lui este persoana, numele lui este și renume, numele lui rămâne și după ce moare. Cei care folosesc Internetul își aleg însă pseudonime, nick-name-uri, zic ei, pentru a se ușura comunicarea. Adevărul este cu totul altul! Mulți dintre utilizatorii Internetului apelează la nick-name-uri pentru că se rușinează de acțiunile lor. Li se pare că în spatele unei identități false pot face orice, pot intra în calculatoare străine, pot fura parole sau programe, pot face liniștiți propuneri de natură sexuală.

Foarte ușor însă cineva priceput în ale computerelor și-ar putea găsi adevărata identitate, folosindu-se de datele pe care le-ai introdus în calculator în momentul în care ai instalat sistemul. Adică fragilitatea unei identități false este sesizabilă, iar acest lucru poate fi confirmat și de către cei care se ocupă de criminalitatea electronică, fenomen ce a luat o deosebită amploare în ultimii ani.

Spuneam că numele unui om înseamnă putere. Miile de sfinți ai Bisericii au puteri de necontestat - în a săvârși minuni, în a vindeca boli fără leac, în a scoate demoni. De multe ori este suficientă invocarea numelui sfântului³².

Când un om sub acoperirea unui nume fals face multe orori - supără, asupraște, păgubește alți oameni -, fără îndoială, peste un timp va căuta să-și schimbe din nou

³² *Pomenirea celui drept este spre binecuvântare, iar numele celor nelegiuți va fi blestemat.* (Pilde 10, 7)

identitatea. Admiratorul Internetului intră atunci într-o altă piele, într-o nouă eră, într-o dedublare de personalitate specifică bolilor psihice. Impactul oricărui pseudonim nu este nici el de neglijat. Căci o altă atitudine putem avea față de cel care intră pe Internet cu pseudonimul *Senzualul* și alta față de cel care intră de exemplu cu nick-name-ul *Teologul*.

Când binecuvântarea dumnezeiască a coborât peste oameni, în special în epoca vechi-testamentară, s-a făcut schimbarea numelui ca semn al virtuții, al binecuvântării, al sfințeniei, al Legământului veșnic. Este cazul lui Avraam, părintele neamurilor, care s-a numit Avram, sau a lui Iacob, care a căpătat numele Israel. Comparativ, Dumnezeu a ales să schimbe numele unor aleși, unor drepti, unor împlinitori de lege, pentru un scop nobil. La polul opus, noi alegem o identitate falsă pentru a merge către fărădelegi monstruoase.

Sub identitate falsă, pe Internet se propun tot felul de afaceri, care mai de care mai dubioase, cum ar fi: lucrează pentru firma noastră în confortul propriei locuințe, planul de marketing multi-level, structura piramidală de câștiguri financiare, evident, fictive, posibilitatea de a intra în industria vânzărilor on-line.

Utilizatorul Internetului este de multe ori agresat de ofertele de a face publicitate nu știu cărui site, de a sta pe chat contra unor sume de bani, de a primi un job, de a se înscrie la oferte promoționale și a comanda produse, de a participa la concursuri cu excursii exotice, de a îndeplini sarcini on-line ș.a. De multe ori, utilizatorul se trezește cu un premiu fabulos de la o firmă fictivă, care cere pentru ridicarea „cadoului” o sumă care la prima vedere pare mică. Ținând cont că suma asta „mică” se va ridica poate de la câteva zeci de mii de păcăliți, atunci micul furt se transformă în înșelătorie organizată. Evident, cel căruia i se promet vacanțe, mașini și alte premii fabuloase nu va primi

nimic, și, în plus, se va expune prin simpla completare a unui formular la tot felul de propuneri de acest tip.

Înșelătoria are și mai mare succes dacă în joc intră și sentimentele. Nenumărate site-uri, în special din țările care sunt catalogate mai slab dezvoltate, postează numele și poza unor femei sau ale unor bărbați care doresc prietenie, căsătorie sau relații bazate pe sex. Chipurile celor de pe site sunt extrem de atrăgătoare, prezentarea lor este una „profesionistă”. Cel care intră în jocul acesta, în corespondență cu aceste personaje, este uimit cum evoluează lucrurile. Cineva din umbră are grijă ca, în funcție de personalitatea celui care trebuie păcălit, să i se dea cam ce ar dori. Adică, dacă omul este romantic, i se răspunde ca atare, dacă e mai îndrăzneț, se merge pe propuneri indecente, dacă e mai timid, este încurajat. Lucrurile merg bine până în momentul în care personajul fictiv cu care corespundezi te informează că se află în baza de date a unei agenții matrimoniale sau a unui site specializat și că pentru a continua corespondența este necesară o sumă care, evident, va fi plătită de credulul nostru utilizator.

Acest „nou turn babilonian” oferă o gamă așa de largă de înșelătorii prin identități false, încât ni s-ar răpi mult timp dacă am încerca să le deconspirăm pe toate. Nu acesta este scopul - să deconspirăm, să demontăm, să înfierăm.

În măsura în care fiecare dintre noi mai are o fărâmă de credință, încercăm prin aceste umile rânduri să trezim bietele suflete care nu au nici o vină. De ce oare trebuie ele să suporte veșnicia iadului pentru că noi cu trupul și simțirile am ales mici plăceri? „Pentru o mică plăcere, am cumpărat iadul”, zicea Sfântul Efreem Sirul în *Plângerile* sale. Și realitatea vine, din păcate, să confirme că aceste mici și „nevinovate” plăceri, și industriile care le sprijină, au luat amploare de fenomen. Practic nu este casă în mediul urban unde să nu fie un calculator, care, în virtutea

curentului „modernist”, este folosit și de nepoțel dar și de bunic. Riscurile de a face din copilul nostru un „homo-computerus” este imens și deja vedem copii livizi, purtând ochelari de la vârste fragede, autiști, slabi, încăpățânați, insensibili, autoritari, vorbind singuri, copii care fac parte din așa numita „generație Internet”.

Poveștile, basmele de demult, cărțile, desenul pe asfalt, jocurile copilăriei au căzut toate în desuet.

Internetul modelează cu putere caractere și personalități și, dacă nu ne pasă de noi, să ne pese măcar de copiii noștri! Schimbarea numelui, falsa identitate nu este deloc răul cel mai mic pe care îl întâlnim pe Internet. Optând, sub un nume fictiv, pentru acțiuni necuviincioase și chiar ilegale, Îl sfidăm direct pe Dumnezeu, adică pe Cel ce ne-a creat. Asta pentru că nu ne mai plecăm Numelui Său, ci începem să ne plecăm, ca în vremuri idolatre, viselor, poveștilor absconse, superstițiilor, starurilor, modei timpului, societății³³.

³³ *Cred ei în visele lor, pe care și le povestesc unul altuia, să facă uitat, poporului Meu, Numele Meu, așa cum au uitat părinții lor Numele Meu, pentru Baal? (Ieremia 23, 27)*

10. **JUDECĂTORII**

Un mod comun de a comunica și de a comenta pe baza unui subiect pe Internet este cunoscut cu denumirea de forum. Cineva lansează un subiect pe forum și, mai apoi, cine dorește postează un răspuns. Datul acesta cu părerea înseamnă, fără doar și poate, a judeca. Ori a judeca nu stă decât în puterea Dumnezeului Care ne-a zidit. Vă întrebați de ce Dumnezeu are voie să judece și noi nu?

Dumnezeu are voie să ne judece³⁴ pentru că El ne-a croit încă din pântecul mamei ca să fim buni, ascultători, plini de virtute și oameni cu viață sfântă, iar noi, neascultători fiind, Îi aducem, o dată cu trecerea timpului, numai supărări - cu păcatul, cu răzvrătirea, cu închinarea la dumnezei străini. Dumnezeu nu ne judecă pentru că este sever și asupritor, ci ne judecă pentru că este Atotdrept. Dumnezeu este Cântarul cel drept.

Ești copil, ești aproape înger, toată lumea te înconjoară cu dragoste. Apoi, ca flăcău sau ca tânără domnișoară, îți apar primele semne ale pubertății. Și inocența poate pieri brusc... Ne vedem alergând la păcate care ne mânjesc sufletul, ne întinează cugetul și ne împrăștiă mințile. Dumnezeu, fiind Cântarul desăvârșit, a luat în calcul și căderea noastră. El ne-a dat Biserica, a dat puterea preoților de a lega și a dezlega păcate, a lăsat Sfintele Taine, rugăciunile, căința adevărată și atâtea daruri pe care însă de

³⁴ *Unul este Dătătorul legii și Judecătorul: Cel ce poate să mântuiască sau să piardă. Iar tu cine ești, care judeci aproapele? (Iacov 4, 12)*

multe ori le uităm, le ignorăm sau le punem, precum ereticii, sub semnul îndoielii.

Dumnezeu ne judecă pentru că El are balanța. Nouă, oamenilor, neavând acest cântar, chiar de am fi ca sfinții de demult, sub îmbierea subtilă a acestui instrument de pierzanie care este Internetul, ne este aproape imposibil ca vorbind pe un subiect sau despre o a treia persoană să nu cădem în păcatul de a judeca.

Forumul - locul în care admiratorii Internetului își deșartă cuvintele - este un loc în care vorbirea de rău este o practică obișnuită³⁵.

Vorbirea de rău este uciderea aproapelui, și nu o spun eu, ci Cel care are toată Înțelepciunea laolaltă - Mântuitorul Hristos.

V-ați întrebat vreodată: Oare de ce Hristos a avut la răstignirea pe cruce, de-a dreapta și de-a stânga, doi tâlhari?

De ce tâlharii nu au fost trei? De ce nu au fost șase sau opt? Tot așa, ne putem întreba de ce tâlharii nu au fost răstigniți unul în spatele lui Iisus și celălalt în față? Acolo pe Cruce, chiar având ultimele suflări, înainte de ridicare întru slava dumnezeiască, Mântuitorul, Fiul lui Dumnezeu, ne-a arătat cum se face judecata, după darea Legii celei noi. Adică Hristos ne-a arătat cu ultimele suflări cele ce trebuie să le întâmpinăm la despărțirea trupului de suflet - darea pe față a faptelor noastre bune sau rele - Judecata.

Având atotplinătatea perfecțiunii, Hristos, pentru prima dată după Întrupare, separă, de-a stânga și de-a dreapta, ascultătorul de hulitor, credinciosul de necredincios, iubitorul de defăimător, așa cum se separă oile de capre. Unul dintre tâlhari, cel ce a nădăjduit întru iertarea dumnezeiască strigând din toți răunchii *Pomenește-mă*,

³⁵ *Cel ce grăiește de rău pe frate, ori judecă pe fratele său, grăiește de rău legea și judecă legea, iar dacă judeci legea nu ești împlinitor al legii, ci judecător.* (Iacov 4, 11)

Doamne, când vei veni întru împărăția Ta!, este partea de omenire ce se va fi făcut ascultătoare față de Dumnezeu, fie chiar și în ceasul al unsprezecelea. Partea celuilalt tâlhar este lumea care moare în tristețea de a nu-L fi iubit vreodată pe Dumnezeu, de a nu-L fi cunoscut, de a fi trăit oarbă și surdă, fără sens și scop.

Judecata, prin urmare, nu este a omului, ci este a Dumnezeirii. Un tâlhar îi reprezintă pe fiii ascultării, care vor sta veșnic de-a dreapta, iar celălalt, pe fiii întunericului, care vor sta veșnic de-a stânga. Hristos pe Cruce arată cum va fi pe scaunul împărătesc al deplinei Sale slave dumnezeiești, iar cei doi tâlhari de-a dreapta și de-a stânga reprezintă oile ascultătoare și caprele întunericului veșnic.

În acest mileniu al comunicării cu viteze nemaiîntâlnite este greu să manevrezi cuvântul astfel încât să nu greșești. Căci și o laudă îl poate supăra pe fratele tău. Vezi de pildă pe cineva cu care nu te-ai mai întâlnit de multă vreme. Tu nu știi că această cunoștință este bolnavă și că merge grăbită să-și procure un medicament. O oprești pe persoana în cauză și începi să-i lauzi îmbrăcămintea. Nu cumva cel lăudat ar putea să cugete: „Eu mă dau de ceasul morții să-mi văd de sănătate și acestuia îi pasă de haine!“. Un cuvânt aruncat fără dreptă și adâncă cugetare te poate îngropa. Nu la judecata omenească, de care orice om scapă, ci la cea dumnezeiască.

Soluții ca să ne păzim cugetul și limba sunt. Nu trebuie să cădem în latura aceea în care să spunem: „Gata, de astăzi mă fac mut!“.

Se spune într-o foarte frumoasă rugăciune întocmită de ieromonahul Rafail Noica: „Nu am nevoie de sfințenia ta ca să Mă iubești. Nu sunt Eu Dumnezeu cel Atotputernic? Nu aș putea face serafimi din firele de nisip?“. Dumnezeu are cunoștința faptului că vom păcătui cu gândul, cu judecata, cu lucrul mâinilor, cu făpta.

Porunca de a nu ne judeca aproapele vine dintr-o necesitate a Omului, ce ține de bunul simț, de iubirea profundă, vine din buna cuviință, din structura cu care am fost înzestrați. De aceea are prioritate în Decalog, căci a-ți iubi aproapele înseamnă și a nu-l judeca.

Unii spun că pot cugeta cele rele liniștiți, pentru că Dumnezeu nu îi aude și nu îi vede, pentru că le cugetă doar în inima lor. Nefericită va fi ziua³⁶ în care, după ce am judecat, vom fi la rândul nostru judecați!

Alții se îndoiesc de viața de dincolo. Să nu ne fie dragi cuvintele celor care afirmă că viața noastră este de cincizeci, șazeci sau șaptezeci de ani, și că mai apoi moare și sufletul! Acestea sunt gânduri eretice.

Știm de unde vine și unde se va duce trupul nostru, dar despre suflet nu știm nici când s-a sădit, nici ce va fi cu el, viu fiind după moarte. Sufletul este veșnic, iar dacă nu credeți în veșnicie, să mai privim o dată stelele. Știe cineva de când sunt, când vor pieri, câte sunt?

Nu trebuie aleasă mușenia cea fără de socoteală, ci vorbirea cea bună care să arate iubirea de aproape și care să îi dea slavă Creatorului. Rugăciunile, vorbirea cu folos, faptele de milostenie, credința, nădejdea, iubirea vor fi avocații noștri la Judecată. În învățăturile sale, părintele Arsenie Papacioc, avertizând că nu vrea să fie nimănu spre sminteală, afirmă, citându-l pe Sfântul Siluan, că, și o singură rugăciune de ar fi făcut omul în toată viața lui, Mântuitorul nu i-o va trece cu vederea.

Inima bună a omului are putere să miște chiar și dreptatea dumnezeiască.

³⁶ În ziua în care Dumnezeu va judeca, prin Isus Hristos, după Evanghelia mea, cele ascunse ale oamenilor. (Rom 2, 16)

Dacă nu ne putem abține de la a judeca, hai să ne vedem și să judecăm defectele noastre!³⁷

Când facem lucrul acesta, Dumnezeu repară toate cele care apar ca defecte în ochii lumii. Acestea vor apărea ca invidiate calități. Pe când, dacă judecăm și dărâmăm oameni și personalități, nesuferiți vom fi în ochii oamenilor, și Dumnezeu va lua de la noi și puținul acela care este bun. Asta, firește, dacă păcatul bârfirii, clevetirii și vorbirii de rău a devenit patimă.

Înțelept lucru este ca atunci când vei fi provocat la discuții pe Internet să gândești de două ori și să scrii o dată, căci, dacă ai scris ceva de rău, te-ai făcut judecător, iar dacă aprobi cele rele spuse de altul, păcatul este jumătate-jumătate

Să nu dăm vina pe vremuri, tehnologie, tendințe sau modă! Scuza este înainte-mergătoare păcatului. Calculatorul, recunosc, pentru mulți este o necesitate, dar dacă nu este o necesitate stringentă și servește ca instrument al păcatului, mai bine să fie stârpit.

³⁷ *Căci de ne-am fi judecat noi înșine, nu am mai fi judecați.* (I Corinteni 11, 31)

11. *LENEVIREA*

Nu trebuie să avem studii medicale ca să ne dăm seama de un alt rău care se insinuează în viața noastră: sedentarismul. În fața calculatoarelor, pentru că există o gamă atât de variată de activități, timpul se scurge cu o rapiditate nemaîntâlnită, omul este activ, cam prea activ în plan intelectual, dar efortul fizic este zero. Sedentarismul și stresul sunt două cauze ale apariției diabetului. Alte boli pândesc.

Spuneam că sunt mulți aceia care câștigă din calculatoare, din programare, din vânzare de componente, din întreținerea unor săli de Internet, din ingineria în domeniu. Bine ar fi ca, la fel de riguros cum ar trebui să-și organizeze munca, tot așa să-și organizeze și un program de mișcare, jogging sau plimbări în natură.

Lenevirea asta – sedentarismul – atrage după sine și un alt tip de lene, cea spirituală. Pentru utilizatorul Internetului și calculatoarelor, totul este ecuație, matematică, cifre, calcule. Pe scurt, materie. Când să mai ai timp să te gândești și la Dumnezeu dacă tu te îngropi cu zecile de ore în cele materialnice ale acestei lumi pragmatice a calculatoarelor?

Ce frumos exemplu de nelenevire ne dă Mântuitorul Hristos în momentul în care spune că nu are unde să-și plece capul³⁸. Mântuitorul a vrut să ne învețe faptul că nu a venit în lume să-și caute odihna - o casă cu liniște sau un

³⁸ *Și i-a zis Iisus: Vulpile au vizuini și păsările au cuiburi; dar Fiul Omului nu are unde să-și plece capul.* (Luca 9, 58)

loc în care să Se veselească. El a venit în lume nu ca să Se odihnească, ci să ne odihnească pe noi toți, arătându-ne drumul spre Împărăția Cerurilor. Nu are loc unde să-Și plece capul, pentru că nici nu-Și dorește un astfel de loc. „Neobosit voi fi până voi aduce pace pe pământ și între oameni bunăvoire” - pare să ne spună Iisus.

Observați că Hristos Se numește pe Sine Fiul Omului, semn distinctiv că a venit în lume ca să slujească omului, nu ca să I se slujească, dându-ne încă un exemplu desăvârșit de ceea ce înseamnă slujirea, nelenevirea și smerenia desăvârșită.

Mai ales lenevirea spirituală este un pericol. Pentru că odată ai să te trezești din somnul dulce pe care ți-l oferă tehnica la zi și, când ai să te trezești, o să constăți că nu ai făcut nimic cu viața ta, că nu știi de ce ai venit pe lume și încotro te îndrepti.

Societatea de astăzi este una a schimbărilor peste noapte. În curând, monitoarele greoaie și unitățile de calculator pe care le știm vor fi lăsate în urmă de noua tehnologie, care permite să ai tot ce dorești pe ecranul telefonului mobil. Deja telefonul a devenit televizor, radio, player video, player mp3, cameră foto și tot așa.

De la zi la zi, tehnica invită la comoditate, la sedentarism, la odihna trupului, dar din păcate și la o împrăștiere a gândurilor fără precedent.

Dacă iubim activitatea, nu e nimic rău, ba chiar Îl mulțumim pe Dumnezeu, care condamnă lenea³⁹. Activitatea noastră trebuie îndreptată însă spre o diversitate care să ne asigure sănătatea trupului și a minții. Suprasolicitarea minții va slăbi și trupul, iar suprasolicitarea trupului va slăbi mintea. Așa că este bine să echilibrăm

³⁹ *Calea celui leneș este ca un gard de spini, iar calea celui silitor este netedă.* (Pilde 15, 19)

efortul intelectual cu recreerea în natură, iar efortul fizic, cu odihna activă. Încercați, de exemplu, citirea de cărți sfinte.

Mult m-am mirat de rezistența fizică a unor distinși preoți și, fiind o fire mai curioasă, i-am întrebat pe acești slujitori ai Domnului de unde vine această rezistență. Răspunsul a fost unul la unison: „Mă întărește Dumnezeu!”. Semn că atunci când faci lucruri cu binecuvântare dumnezeiască, aflându-te sub îndrumarea duhovnicului, poți să ai și o rezistență fizică de invidiat, și multe alte daruri.

Acest lucru este în contrast cu habotnicia celor care stau și mai mult de zece ore pe zi în fața calculatoarelor, oameni care uită de lume, de Dumnezeu, de propria sănătate, de alegerea unui traseu în viață, de familie, de natură, de cele înconjurătoare. Ei fug de viață precum asinii sălbatici, și aleg viața virtuală, care se poate compara cu închinarea la idoli din vechime; numai că aceea viza sufletul, dar această nouă aplecare spre idolatrie - utilizarea Internetului - afectează atât trupul, cât și sufletul.

12. *NĂLUCIRILE*

Cum se deosebește lumina de întuneric, la fel se deosebesc cele două lumi - cea a vieții sau a lumii reale, de cea oferită de Internet. Internetul ne oferă o gamă diversă de jocuri, programe, poze, simulatoare, etc., toate menite să ne distragă de la ceea ce ar trebui să facem sau să iubim cu adevărat.

De ce aleg unii oameni această lume a nălucirilor, a fantasmelor, acest mediu virtual care se adresează direct creierului și acționează asupra minții noastre în multe feluri? Dezamăgirile în plan personal, complexe, eșecurile sentimentale, disputele, plictiseala îl împing pe om la masa la care și-ar putea hrăni imaginația.

Nu neg că în primă instanță omul se simte mai ușurat sesizând că singurătatea nu mai este pentru el o apăsare, că păcatele – cum ar fi cel al vorbirii fără frâu, cel al privitului spre lucruri nepermise și al antrenării minții în tot felul de jocuri care stimulează imaginația – aduc după sine o anumită dulceață. Privită în ochi, realitatea ne spune că majoritatea jocurilor încurajează violența. Jocurile sunt de multe ori apocaliptice sau te introduc în lumea science fiction-ului. Altele te învață să fii criminal, războinic sau să lupți cu monștri, și multe altele.

Să presupunem că ești bărbat și ai o familie. Te-ai războit pe Internet ore în șir, ai pus bombe, ai ucis cu cuțitul sau mitraliera, ai în urechi sunet de oameni care horcăie când sunt omorâți, alergi cu viteze supersonice conducând

mai știu eu ce mașini. După un contact prelungit cu nălucile acestea, mai poți să fii un soț bun, tandru, atent, liniștit, un sprijin, un om calm și cald pentru soție și copii?

Dacă mintea noastră aleargă după năluci, cum putem spera că le putem da copiilor noștri o educație solidă? Cel prins de „microbul” jocurilor, al fantasmelor și al Internetului nu mai are timp de soție și de educația copiilor, ba chiar mai mult, nici măcar nu îi mai pasă de familie.

Nălucirile calculatorului îl urmăresc pe acest pățimaș al Internetului și după ce a închis calculatorul. Ochiul îi sunt tulburi; mintea, distrată; somnul, agitat și neodihnit; și multe altele. Ispitirea lui se face continuu. Cu toate acestea, el nu renunță.

Cunoașteți fără îndoială că și Mântuitorul Hristos a fost ispitit în pustie. Ispitirile în muntele Carantaniei au fost în număr de trei (cf. Luca 4, 1-13). Dumnezeu nu este întâmplare illogică, sorț sau noroc. Ispitirile au fost trei ca să ni se arate că orice om în viața pământească se va lupta cu trei mari ispite - cea a trupului, cea a lumii și cea a necuratului. Când nu te ispitește trupul, te ispitește lumea. Iar când trupul și lumea nu mai sunt o ispită, atunci urmează ispita cea mai perfidă, cea a întunericii. Mântuitorul Hristos ne-a relevat clar că în lupta cu forțele întunericii a izbândit, căci vrând să I se dea pâine spre mâncare El nu Și-a lăsat trupul ispitit. Mai apoi, fiind dus la mare înălțime, nu a primit ispita lumii de a împărăți peste averi și palate în schimbul închinării la cel rău. La fel, Mântuitorul a biruit și cea de a treia ispită venită de la cel rău, care și în ziua de azi îi îmbie pe mulți în a-și lua zilele, aruncându-se de la înălțime.

Împătimitii Internetului răspund la toate cele trei tipuri de ispitiri ale necuratului, pentru că pâinea și hrana lor este sofisticarea plăcerilor, spre bucuria trupului. Senzația de mărire și de stăpânire peste false avuții și năluci este

prezentă, aruncatul de la înălțime este și el prezent, dar în sensul figurat, atunci când omul coboară după orele de Internet și calculator cu picioarele pe pământ. Mulți dintre cei ispitiți cu aruncarea asta de la înălțime cad rău atunci când revin cu picioarele pe pământ.

Se vede cum în mod minunat Înțelepciunea deplină, cea dumnezeiască, rușinează chiar și în era nanotehnologiei înțelepciunea omenească. Chiar nu se sesizează că tot ce este omenesc este pieritor? Unitățile de calculator de astăzi și monitoarele mari și greoaie, mâine le vom arunca la gunoi.

Cine dă curs celor trei ispitiri ale necuratului, așa cum am arătat în aceste rânduri, nu poate spera într-o viață bună și lipsită de griji, într-o sănătate nealterată și în daruri dumnezeiești. Iată o problemă asupra căreia ar trebui să reflectăm noi toți.

13. *OCHII*

Ești ceea ce iubești să privești. Dacă îți place să privești la lucruri bune, ziditoare, de folos și știi la o adică să-ți ferești privirea de cele vătămătoare, ești un înțelept. Dacă, la polul opus, ochii privesc desfrânări, împreunări de tot felul, cuvinte scrise cu dulceață dar și cu viclesug, frumusețe străină, atunci te vei face de bunăvoie dărâmat al templului sufletului tău.

Dacă am putea măcar o fărâmă din învățăturile apostolilor să punem la inimă, mult ne-ar folosi. Cu înțelepciune de la Duhul Sfânt, Apostolul Pavel, dumnezeiesc părinte al neamurilor, a cunoscut neputința omului;⁴⁰ de a se feri de păcat, de slăbiciuni inerente, și tot el ne-a dat remedii, adevărate rețete de salvare a sufletelor (vezi *Epistolele sale*).

Orice alt mădular, orice alt organ al trupului nostru uită după un timp necurăția, starea de cădere. Mirosul trece mai greu, pipăitul nu o să-l simți în palme după un timp, gustul trece cel mai repede, cele auzite vor fi și ele uitate relativ repede. Ochii însă, văzul, în general, ne dau război. Porți cu tine o imagine chiar zeci de ani și observi că nu te părăsește. Asta pentru că ochii sunt fereastră direct către inimă. Dacă ți-ai deschis fereastra spre lucruri necuviincioase, atunci automat ochii tăi îți vor răni inima.

⁴⁰ *Nu vă amăgiți: nici desfrânații, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici malahienii, nici sodomiții nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.* (I Corinteni 6, 9)

Dacă ți-ai deschis inima spre lucruri de folos, atunci inima ta se va hrăni cu dulceață duhovnicească.

Chiar și unii oameni căsătoriți privesc la poze indecente ale corespondenților de pe Internet sau la filme vulgare în care oamenii se împreunează mai ceva ca animalele. E de mirare cum acești oameni mai au îndrăzneală să privească în ochii soției sau ai copiilor după ce au privit la astfel de obscenități! Mare lucru este să privim la lucrurile bune. Cugetarea la zidirea lui Dumnezeu, așa cum ne învață unul dintre cei mai desăvârșiți părinți ai Bisericii Ortodoxe, Sfântul Vasile, este o școală a marii înțelepciuni. Când privești cu admirație natura, cerul, stelele, întocmirea văzduhului, fenomenele naturii, formele de relief, atunci dai slavă Creatorului, e ca și cum te-ai ruga fără cuvinte.

Deci se poate să privim și la lucruri bune, nu numai la cele care ne împing spre iad.

Dacă nu ar fi înțeles gravitatea căderii prin ochi, Marele Vasile nu ar fi separat altarul bisericii de adunarea de credincioși. Cum aflăm din viața Sfântului, s-a făcut aceasta pentru că un diacon privea cu ochi pofitori spre o femeie.

Un alt semn al importanței ochilor în războirea cu noi, cu lumea și cu ispitirile este dat de prezența în mii de locuri a cuvântului *ochi* în Sfânta Scriptură. Greu de numărat fiind de câte ori apare cuvântul *ochi* în textul biblic, folosindu-se de el, Dumnezeu vrea să ne deschidă mintea să sesizăm cât de grea este căderea prin ochi.

Mântuitorul Hristos a vindecat surzi dar și orbi, nu pentru că a fost un posesor de bioenergie, nu pentru că a fost vraci sau terapeut. Fiind Fiul lui Dumnezeu, Hristos a vindecat surzi și orbi ca să înțelegem că deschiderea ochilor noștri sufletești și auzirea glasului lui Dumnezeu sunt mult mai importante. Se arată fără preget în Sfânta Tradiție că

este de preferat să ai o neputință fizică decât să riști mântuirea sufletului tău. Pentru a îndepărta o ispită, o muceniță a lui Hristos și-a scos ochii (precum a făcut și un argintar), iar după acest gest, mărturisind prin faptă cuvântul Evangheliei, a putut muta munți din loc la propriu și săvârși prealăudate minuni.

Puțini oameni iau astăzi aminte la cuvântul dumnezeiesc din Evanghelie care ne atenționează că ar fi mai bine să ne ciuntim mădularele pământești decât să dobândim focurile cerești. Tot mai mulți, în frunte cu mine, ne hrănim ochii cu multă dulceață fără ca măcar să roșim de mulțimea și duhoarea păcatului care se așterne în noi și în fața ochilor. Păcatul cu ochii intră direct în inimă, iar în inima noastră locul de frunte trebuie să-L aibă Hristos.

Declarația unui medic român din Direcția de Sănătate Publică vine să reliefeze ce efect are calculatorul asupra organismului și în special asupra ochilor. Petrecând mult timp în fața calculatorului, cei mai afectați sunt ochii. Alte simptome: gâtul înțepenit, vederea încețoșată, dureri de degete și de încheieturi. Bine ar fi să nu dăm vina pe calculator neapărat, ci mai mult pe inconștiența celor care lucrează într-un astfel de mediu. La asaltul asupra ochilor se mai adaugă, după ore prelungite de Internet, și senzația de nisip în ochi, dureri în zona cervicală și lombară. Mai expuși la agresiunea asupra ochilor sunt cei care lucrează în programare, stocări de date, editare, grafică pe calculator.

Sunt și persoane care nu resimt tulburările amintite, dar procentul celor care acuză dureri de coloană și tulburări de vedere este mare. Medicii recomandă maxim șase ore de lucru pe zi pentru cei care sunt angajați în domeniu, cu dese controale medicale, cu pauze de zece minute la fiecare oră. Purtarea unor ochelari protectori devine aproape obligatorie. Iată câteva remedii a ceea ce generic poate fi numit „răul de calculator”: plimbările în natură sau chiar plimbări scurte în

camera de lucru, desprinderea din când în când a vederii de ecranul computerului, îndreptarea coloanei vertebrale, abordarea unei poziții corecte.

Nu sunt puțini cei care după lucru prelungit la calculator trec la înghițirea nerecomandată a unor antiinflamatoare, medicamente ce de multe ori diminuează simptomele, în special durerile, dar nu tratează cauza.

A ne proteja sănătatea, în general, și sănătatea ochilor noștri, în special, este un lucru de bun simț, despre care ar trebui să avem cunoștință toți oamenii.

Dumnezeu a știut din veșnicie căderea oamenilor, de aceea ne-a lăsat prin profeți și proroci cuvânt de învățătură valabil până la sfârșitul veacurilor.

Riscul în a ne pierde echilibrul interior, sănătatea, condiția umană și mântuirea a fost evaluat în urmă cu mii de ani⁴¹. Privitul femeii străine este o boală pentru suflet, care a răpit și oameni tari în Duh sau înțelepciune (și-i amintesc în treacăt pe David și Solomon, care au căzut amândoi prin femei; unul a pierdut harul dumnezeiesc, celălalt, poftind la desfrânare, a căzut în idolatrie).

Ochii celor mândri⁴² le sunt armă împotriva, ceea ce demonstrează că, spre deosebire de alte păcate, păcatul prin ochi are repercusiuni atât în viața pământească, cât și în cea veșnică. Urât este să privim lucruri desfrânate și necuviincioase, ca mai apoi să ne apropiem să privim chipul nevinovat al Maicii Domnului. Dacă față de oameni căpătăm îndrăzneală, cum oare vom avea curaj să îi cerem ceva Maicii Domnului după ce am săvârșit păcatul cu ochii?

Plecați privirea când sunteți în fața icoanelor Maicii Domnului, voi, cei care ați păcătuit, în frunte cu mine!

⁴¹ *Dacă ochii tăi vor privi la femeii străine [...] vei fi ca unul care stă culcat în mijlocul mării, ca unul care a adormit pe vârful unui catarg.* (Pilde 23, 33)

⁴² *Ochii celor mândri vor fi pogorâți.* (Isaia 5, 15)

Pentru că dacă ai privit atâtea chipuri pătimăse, păcătuiind în sinea ta, cum poți afirma că, privind cel mai sincer, cel mai curat, cel mai desăvârșit chip de femeie, cel al Maicii Domnului, al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, poți păstra curățenia gândului tău? La fel se întâmplă cu femeile care au desfrânat și au poftit cu ochii. Mai au ele îndrăzneală să privească spre chipul Mântuitorului Hristos?

Îndrăzniți, Eu am biruit lumea! - ne spune Mântuitorul. Dar pentru asta e necesar să fi vărsat măcar o singură lacrimă pentru amarul păcatelor noastre.

Să nu ne treacă nici măcar o clipă prin cap că Dumnezeu are lucruri mai importante de făcut decât să ne măsoare nouă păcatele cu ochii!

Dumnezeu este Atoatevăzător și, prin urmare, ceea ce vom vedea cu ochii noștri și vom pune la suflet, același lucru Îl va vedea și Creatorul⁴³.

Ochii lui Dumnezeu⁴⁴ nu sunt ca ai oamenilor, care, dacă văd un chip frumos, se robesc și se îmbată cu ideea că purtătorul aceluia chip trebuie să aibă și o inimă bună. Oamenii nu pot vedea inima și intențiile viitoare ale omului, oricât s-ar chinui. Dumnezeu vede direct în inimă și în rărunchii noștri.

Ba încă suntem rușinați de animale pentru neputința de a vedea. Delfinii, după cum o arată un experiment recent, pot „vedea” anumite obiecte, chiar dacă obiectele sunt într-o ladă. Pronia divină le permite delfinilor ca, printr-un sistem natural de ultrasunete, aceste animale să „vadă” prin pereții unei epave sau ai unei lăzi obiectele care se află în interior. Prin urmare, ceea ce pentru om apare ca o simplă ladă, pentru delfin apare ca o ladă care conține ceva.

⁴³ Pentru că ochii Domnului supraveghează cărările omului și vede toți pașii lui. (Iov 34, 21)

⁴⁴ Nedreptatea lor nu se ascunde privirii mele. (Ieremia 16, 17)

Neputința omului este evidentă și mă întreb firesc: dacă noi nu putem avea agerimea vederii unui animal, cum de avem îndrăzneală să cerem să vedem îngerii, minuni, fața lui Dumnezeu, ca mai apoi să credem? Putem noi oare să vedem lucruri cerești atâta vreme cât nici lucrurile pământești nu le vedem decât parțial?

Ochii, mai mult decât gura, mâinile păcătoase sau urechea care pofteste bârfe, mai mult decât nările care vor mirosuri îmbătătoare, au puterea de a ne trage spre partea întunericului. Ochii sunt expresia și lumina sufletului. Dacă păcătuiești cu ochii, cum faci mulți dintre posesorii de computere, faci păcat și cu trupul și cu sufletul.

Și trupul și sufletul ne vor fi judecate după dreptatea dumnezeiască pentru toate câte le-am văzut sau am poftit prin ochi.

Sunt multe lucruri pe care putem să le iubim. Să iubim sănătatea și chibzuința, ca să putem rezista în vârtoarea aceasta cotidiană care ne trage spre păcat. Să iubim sfatul bun al medicilor care se îngrijesc de ochii noștri, aceste organe atât de importante pentru noi. Iubește să Îl urmezi pe Dumnezeu și să mai cobori și în inima omului, să nu mai judeci mereu după chip și aspect. Iubește povața dumnezeieștilor Scripturi, dar și certarea din acestea, căci mai bine este să fii certat, bătut, umilit, orb, surd și mut aici pe pământ și să petreci mai apoi cu sfinții, decât să fii aici un rege desfrânat și alintat cu toate plăcerile, dar dincolo să cunoști viermele cel neadormit și chinurile necuraților diavoli.

14. *PĂCATUL*

A vorbi despre păcat unui necredincios este ca și cum i-ai explica matematici superioare unuia care nu cunoaște nici cifrele. Totuși, acest capitol am să-l dedic păcatelor care derivă din folosirea Internetului și a computerelor, îndrăznind să sper că alții, conștientizându-le mai bine decât mine, se vor feri de ele cu prevedere și înțelepciune. În acest demers, pentru că eu sunt un nepriceput, mă voi folosi de o inventariere a păcatelor întocmită de un prolific scriitor bisericesc, părintele Nicodim Măndiță⁴⁵.

Cuvintele de hulă, înjurăturile, vorbele prin care asuprești pe cineva Îl întristează pe Duhul Sfânt. Acesta, care ne-a fost dăruit cu așa mare bucurie de către Dumnezeu la Sfânta Taină a Botezului, pleacă de la noi. Ori fără pronie dumnezeiască ești ca un vas care plutește în derivă. De-ar fi vasul și de aur, dacă zace pe fundul oceanului într-un loc în care nu îl poate afla nimeni, nu mai are nici o valoare.

Așa este și cu cei care umblă cu vorba rea, cu hula, ponegrirea, bârfa, clevertirea.

Trebuie să recunoaștem că relațiile pe Internet nu sunt numai lapte și miere, ba dimpotrivă, unii găsesc un mod de „a se distra” defăimând, batjocorind, vorbind de rău. Clericii sunt persiflați, bancurile și anecdotele sunt la ele acasă.

O altă faptă urâtă este de a uita de Dumnezeu, de Cel Care ne-a făcut. Cum putem să numim pe cineva „Tată”, așa

⁴⁵ Protos. Nicodim Măndiță, *Îndreptar de Spovedanie*, Editura Agapis, 2001, București, pp. 14-51.

cum facem când zicem rugăciunea domnească, dacă pe Tatăl nostru cel ceresc Îl ignorăm, nu-I arătăm dragostea care I se cuvine și respectul cu care Îi suntem datori? E chiar trist să constăți că unii se dedică în totalitate pasiunilor, apucăturilor, relelor, tabieturilor, fărădelegilor și nici măcar după ce au făcut păcatul nu-și amintesc de Dumnezeu. Fără îndoială că vom da socoteală și pentru administrarea păguboasă a timpului nostru. Căci Dumnezeu, care a sădit urechea, toate le aude. El, care a făcut și ochiul, toate le vede.

Privitul la obscenități, chiar fără a păcătui mai apoi cu trupul, este de asemenea un păcat foarte mare. Priveliștile păcătoase, materialele pornografice, bancurile, jocurile de distracție îl răpun pe om, oricât s-ar crede de tare în virtute. Cum să faci din trupul tău templu al Duhului Sfânt dacă nu ai fundament, dacă materialul de construcție sunt pozele nud, dacă rugăciunea ta este răsul nebunesc, dacă în loc să ajuți un sărac, un năpăstuit, îți dai banii și-ți vinzi sufletul la jocuri?

Mulți au o așa temeritate pe Internet, de te și miri. Obțin cu rapiditate cele ce-și doresc, știu să vorbească în limbajul cifrat al internautilor, negociază, tratează, schimbă, corup, persiflează, descarcă, informează, dezinformează, captează. Aceștia nu sunt decât niște „prinți ai întunericului”. Cei ce caută să placă mult oamenilor, fără să le pese dacă sunt plăcuți lui Dumnezeu, vor da până la urmă seamă de faptele bune pe care ar fi putut să le facă, dar nu le-au făcut, din trufie, semeție, mândrie efemeră⁴⁶.

După păcatul făcut cu pofta și întinarea ochilor, dacă urmează păcatele trupești, atunci te faci precum slujitorii la idoli. Ai curvit, ai preacurvit, te-ai mândiat, ai asuprit, ai răs

⁴⁶ *Drept aceea, cine știe să facă ce e bine și nu face, păcat are.* (Iacov 4, 17)

fără socoteală, ai batjocorit⁴⁷, ai făcut petreceri deșănțate, ospete, beții îngrozitoare, ai înjurat, ai fumat și ai cântat melodii curvești, atunci I-ai întors spatele lui Dumnezeu! Iar acela care îndrăznește să-I întoarcă spatele este închinător la idoli.

„Așa sunt vremurile”, își găsesc scuze mulți. Oamenii se închină astăzi vinului, trupurilor frumoase și arătoase, cuvintelor obscene, țigării, calculatorului și multor altor „semizei” care au băgat atâția oameni în iad.

Internetul este de asemenea o Mecca – un loc de pelerinaj idolatru – a celor ce vor să-și vadă ursita. Aici se consultă horoscoape, astrograme, prognoze și ghicitori. Înveți aproape totul despre magia albă, magia neagră, descântec, blestem, farmece și multe alte lucruri care înnegresc sufletul. De prisos să spun că alunecarea spre vrăji, ghicit, farmece și alte blestemății este păcat, căci se vede cu ochiul liber cât prăpăd fac blestemele și vrăjile, chiar în zilele pe care le traversăm, ca un ecou la cele ce s-au întâmplat cu mii de ani în urmă și s-au consemnat de autorii insufiați de Duhul Sfânt ai Vechiului Testament. Ghicitorii, vrăjitorii și închinătorii la idoli au sfârșit prost încă din viața pământească, cum a fost, de exemplu, la trecerea prin cuțit a proorocilor idolatri în vremea Sfântului Ilie⁴⁸. De aceea, nu e greu să conchizi că pedeapsa lor va continua și în veșnicie. Când te închini la fiii gheenei, fermecători, oracole, vrăjitori, ești asemenea lor și nu vei ști niciodată când te va ajunge mânia cu dreptate a lui Dumnezeu!

⁴⁷ *Gândul celui nebun nu este decât păcat, batjocoritorul este urgia oamenilor.* (Pilde 24, 9)

⁴⁸ *Prindeți pe proorocii lui Baal, ca să nu scape niciunul dintre ei! Și i-au prins și s-a dus Ilie la pâraul Chișonului și i-a junghiat acolo.* (III Regi 18, 40)

Păcatul este și mai rău cu cât angrenează mai multe persoane. Mulți profită de naivitatea, lipsa de experiență sau maturitate a altora, și îi împing la păcate. Amăgirea aproapelui, farsa, coruperea, racolarea, punerea ca martor strâmb sunt doar câteva forme diabolice în a-i antrena și pe alții în acest dans prin mocirle care este navigatul pe Internet.

Copiii sunt victime sigure ale Internetului pentru că prin acesta găsesc un loc în care fantezia lor debordantă poate să prindă aripi și contur. Copilul care depășește însă măsura intră pe site-uri ce nu îi sunt permise, fură, stă ore nenumărate în fața ecranului calculatorului, nu are limite de bun simț, va deveni necinstitor de părinți. Neascultarea constituie un păcat grosolan.

La fel cum în boală, necazuri sau în alte tulburări și necazuri trebuie să fii alături de părinții tăi, tot așa trebuie ca în orice moment al vieții să te faci cinstitor al celor ce ți-au dat viață. Cine alege răzvrătirea Îl provoacă la război pe Dumnezeu, așa că mai înțeleaptă este ascultarea.

Înșelăciunea pe Internet - prin speculații, răpire de averi, furt de parole și bani - constituie o metodă de a ne necinsti fratele și a ne arăta ne iubitori și nemiloși. Dacă grăirea de rău a fratelui este considerată ucidere, cum oare să fie considerată răpirea averii celui de lângă tine?

Banii pe care i-ai câștigat on-line la jocuri de noroc gen Casino sau la mai știu eu ce întreceri păcătoase sunt bani câștigați cu vicleșug și vei fi certat că, în loc să nădăjduiești în pronia dumnezeiască, te-ai încrezut în noroc, sort și întâmplare. Cu banii aceștia, chiar biserici de vei ridica, nu vei fi sigur că ai un loc acolo unde pururea petrec sfinții - în împărăția cea veșnică.

De nu ai ascultat de părinții care te-au învățat de bine, de nu ai ascultat de glasul conștiinței care este sădit în fiecare om, de nu ai oprit la timp nelegiuirile care ți se

propun la tot pasul pe Internet, te vei face fiu al neascultării⁴⁹ și vei răspunde pentru schimbarea destinului tău în rău, căci Dumnezeu nu a făcut sfinți dintre răzvrătiți, mândri și neascultători, ci dintre cei smeriți, umili și ascultători. Și răzvrătiții nu au ajuns la sfințenie decât după ce s-au pocăit cu zdrobire de inimă.

Ți se poate întâmpla ca, fiind lucrător în domeniu, să accesezi din întâmplare și un site vătămător. Unii poate să fi greșit o dată, de două ori, de șapte ori. Să nu uităm că Dumnezeu este bun și îndurător. Una este când ți-ai întinat privirea cu scene imorale, nuduri și blestemății o dată, alta este când faci din accesarea unor site-uri nesănătoase patimă. Vei răspunde pentru ațâțarea de unul singur a poftelor dintre cele mai josnice și vei fi făcut de ocară și de rușine de multe dintre animalele care nu au aceste instincte grosolane. Chiar și seminudul, pe care îl afișează unele femei în discuții pe chat, arătându-se în fața unei minuscule camere de vederi cu părți intime, la vedere, poate fi considerat pornografie. Tot ceea ce servește desfrânării este păcat. Păcatul repetat este întărâtarea mâniei lui Dumnezeu, care este bun, dar este și drept.

Răsfoirea revistelor erotice, privitul pe furiș în camere video care spionează pe la toalete, folosirea unor obiecte care sugerează sau amintesc de împreunare, apropoul sexual, propunerile indecente nu sunt fapte care să poată fi trecute cu vederea de Dumnezeu. Mai ales pe Internet se face un amestec sodomo-gomorist de relații dubioase, adulterine sau incestuoase, fără precedent.

Rare sunt cazurile în care pe Internet iau legătura rudele separate de o mare distanță sau în care soții își arată dragostea atunci când sunt departe unul de celălalt. În rest, multe dintre relații sunt unele „vinovate”.

⁴⁹ ...închinarea la idoli, pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării. (Coloseni 3, 6)

Nu cu multă vreme în urmă a făcut vâlvă cazul unei adolescente din America în vârstă de 13 ani care a plecat de la părinți, fără să le dea de veste, ca să se mărite cu „iubitul ei” de pe Internet, un marinar cu peste douăzeci de ani mai în vârstă. Unii oameni de-abia rabdă să audă sau să vadă astfel de lucruri, dar Dumnezeu, care este reversul păcatului, ce atitudine să aibă?

Privitul feței străine cu gânduri necurate, cu aprinderea poftelor, sunt pagubă pentru suflet și la fel cum „un cariu” mic strică o mobilă mare, la fel se vor surpa și cele din care suntem alcătuiți noi, oamenii.

Sminteala - păcatul la care îi îndemnăm pe alții - este de asemenea o faptă de rușine, căci dacă te simți în cădere, prietene, de ce oare vrei să mai cadă și alții? Nu ți-e ție destul că Îl mâni pe Dumnezeu, vrei să te faci în toate călcător de cele sfinte?! Mântuitorul ne-a dat o pildă nemaipomenită, spunându-ne că cine îl va sminti pe cel mai mic, acel lucru îi va fi spre pierdere. Cine să fie cel mai mic? Cel scund? Sluga? Cel mai mic este cel pe care tu îl consideri mai păcătos ca tine și ți se pare că dacă l-ai sfătuit să facă păcat nu ai făcut nimic rău, căci tot este păcătos. Lumea, când vede un om rănit, degrabă se pornește și se strânge să-i dea ajutor; îl pansează, îl duc la spital. Nu se strânge ca să-l omoare. Păcatul pe care cineva l-a făcut cu sfătuire este jumătate al celui care a dat sfatul.

Răpirea sufletelor care intră în alcătuirea Bisericii Ortodoxe este un păcat greu. Și aceasta se face prin îndemnarea aproapelui la păcat, la orgii, la ospete deșănțate, la jocuri de noroc, la curvie, la purtarea unor haine indecente, la furt și la alte blestemății atât de la îndemână pe Internet.

E datoria ta de creștin ca atunci când cineva stă pe lângă tine și vorbește pe cineva de rău sau ți-a cerut părerea, într-o corespondență prin e-mail, despre cineva care poate fi

ușor bârfit să mustri, nu să taci, nici să aprobi, nici nimic! Ori lauzi persoana care intră în vizorul clevetitorului, ori mustri cu blândețe acolo unde vezi că stă să înflorească păcatul.

Minciuna, pâra, fanteziile bolnăvicioase, șiretenia, lingușirea, vorba cu dulceață spre a obține desfrânarea, nesinceritatea, folosirea vorbelor cu două sensuri, aluziile sexuale, fângăduințele nerespectate, nestatornicia sunt de asemenea fiice spurcate ale patimii multora dintre cei care iubesc această înșelătoare armă de distrugere care este Internetul.

Nu poate nimeni să numere câte cuvinte s-au rostit sau se vor rosti de acum încolo pe Internet, pentru că mult mai ușor ar fi să numeri fire de nisip pe o plajă. Asta este o certitudine. Dar la fel de mare certitudine este că nu toate cuvintele ce se rostesc servesc dreptății, adevărului și iubirii cuviincioase, ci mai degrabă sunt cuvinte care ne grăbesc căderea, ba mai mult, ne-o parafează, ne-o ștampilează.

Am arătat cu câteva capitole în urmă că tehnica actuală permite stocarea cuvintelor noastre, dar, mai presus de asta, dacă Dumnezeu vrea, cuvântul pe care l-ai rostit este veșnic și, după caz, aduce bucuria veșnică sau căderea definitivă.

Ignorarea poruncilor din Sfânta Scriptură este iar o mare durere a noastră, a tuturor. Ni se pare nouă că nu avem nevoie de Lege. Ba mai mult, spunem și despre legile omenești că sunt făcute ca să fie încălcate. Vigilența unei instanțe omenești poate fi păcălită, dar instanța dumnezeiască nu va greși în vecii vecilor. Faptele noastre ne sunt martori nemincinoși. A nu-L iubi pe Dumnezeu, a te închina la idoli, a pune cuvântul rău în dreptul celor sfinte, a nu merge la biserică, indiferența față de părinți, ura față de aproapele, patima desfrânării, furtul, mărturia strâmbă, pofta asupra celor ce nu sunt ale tale nu sunt oare lucruri care se întâlnesc și care din nefericire sunt din ce mai prezente în

viața noastră? Ba unii glumesc, îi defaimă pe clerici și hulesc chiar persoanele Sfintei Treimi. Amar le va fi acestora, căci, făcând aceasta, glumesc cu locul lor în veșnicia bucuriei sau în cea a iadului. Glumind, persiflând, satirizând Legea sau cele dumnezeiești, nu vei ști nici pe patul de moarte și nici făcând mii de fapte bune dacă vei avea o soartă bună la despărțirea sufletului de trup. De ce? Pentru că ți-a plăcut gluma și toată viața te-ai plimbat de bună voie între rai și iad fără să-ți pese. Pe scurt, ai lucrat la doi stăpâni.

O parte bună a Internetului este aceea că poate cu viteze uimitoare să strângă bani pentru nevoiași, sinistrați, oameni aflați în nevoie, care au nevoie de sprijin sau de o operație costisitoare. Să facem milostenie și să ajutăm fără să ne uităm că e de alt neam, de altă etnie, păcătos sau nepăcătos! Adevărata dragoste de oameni este când îți rupi de la gură. Salut această tehnică de a ajuta oamenii într-un mod rapid și eficient, dar nu pot să nu semnez și faptul că există o mulțime de șarlatani care se folosesc de o astfel de oportunitate; recent a fost făcut public un caz în care o familie solicita pe Internet 11 milioane de dolari pentru o operație de cord necesară fiului lor, fiu care nu exista.

De aceea este bine să ai credință și dragoste către Sfânta Treime, pentru că vei ști întotdeauna ce este bine să faci și ce nu! Dumnezeu este sfatul cel bun și cel înțelept. Dacă ești nehotărât asupra unui lucru important, Îl poți întreba pe Dumnezeu ce e bine să faci. Dacă te crezi nevrednic să afli un răspuns de la Creator, întreabă-ți preotul duhovnic. Dacă nu poți ajunge la el, întreabă-ți conștiința. Dacă nici conștiința nu-ți dă răspunsul, întreabă-ți inima. Undeva trebuie să fie răspunsul dacă ai credință!

Și nu te mira că, dacă răspunsul te frământă, Dumnezeu ți-l trimite. Inima ta, conștiința, sfatul luminat al preotului sunt toate glasul lui Dumnezeu, pe care, în

vâltoarea asta cotidiană, uităm cu nerușinare să îl ascultăm, punând, cum spuneam și mai devreme, scuza înaintea păcatului.

Iscoditul, spionajul, voyeurismul, furtul de parole, spargerea unor bănci de credite, folosirea unor identități false, violarea intimității și a confidențialității sunt practici obișnuite ale internauților. Toate acestea poartă ștampila păcatului greu.

Forțele răului se lasă învinse și-și recunosc neputința în fața lui Dumnezeu (ex. legiunea de demoni a cerut permisiunea să intre în turma de porci), noi însă, prin vicleniile noastre, ne facem mai răi decât necurații. Când înșeli, furi, spionezi, poștești ce nu este al tău, păcătuiești întreit, pentru că uiți de Dumnezeu, de aproapele și de tine însuși.

Unii pe Internet se numesc amanți, gigolo sau fante. Un nume reprezintă o sentință. Singularitatea trufașă, ciudățenia, emfaza, vorba batjocoritoare sunt lucruri pe care lumea le urăște. Mulți dintre acești ciudați și trufași amanți sau desfrânate sunt urâți de societate, îndepărtați, alungați, chiar pedepsiți de lege. Așa stând lucrurile, cum ar putea aceștia să cugete măcar o secundă că Îi pot fi dragi lui Dumnezeu? Taina dragostei dintre Dumnezeu și om nu o știe nimeni, căci Hristos este Cel care a scăpat-o de la moarte pe desfrânata ce trebuia omorâtă cu pietre. Nu trebuie însă să ne culcăm pe o ureche.

Încrederea exagerată în mila lui Dumnezeu după ce am păcătuit îndelung constituie ea însăși un păcat. În definitiv, a te prostitua înseamnă a te îndulci față de oameni și a te împietri față de Dumnezeu.

Unii dintre cei de pe Internet se dau deștepți, savanți, atoașteștiutori, dau sfaturi, consiliază, mediază. Tot pe Internet poți procura o diplomă universitară pe care unii se chinuie să o obțină după mulți ani de studii și cu mari

greutăți. Prin urmare, se crede că omul își poate procura deșteptăciune, inteligență sau chiar grade universitare.

Dintr-o dată, cel care primește o astfel de diplomă devine mai trufaș, mai semeț, pentru că i se pare de acum că este cineva. A te socoti peste ceilalți cu deșteptăciunea și a grăi deșertăciuni, a vâna umbre, așa cum fac vânătorii de diplome, grade și titluri sunt lucruri de care ar trebui, ca oameni, în primul rând, să ne rușinăm. Neputințele omului ies la iveală așa cum se separă untdelemnul de apă. Sinceritatea față de oameni este o virtute, sinceritatea în relația cu Dumnezeu este deja rugăciune.

L-ați văzut cumva pe Mântuitorul împodobindu-Se cu titluri, glorie și slavă lumească? Nicidecum! Ba chiar îi admonesta pe cei care aveau intenția să-L lingusească. Le spunea: *Pentru ce Mă numești Rabi?*, sau *Pentru ce-Mi zici Învățătorule bun?*⁵⁰

Gloria lumească doboară slava cerească. Nu alerga după mărire, ca să nu fii coborât, ci aleargă după smerenie, după a fi cel mai mic, care slujește tuturor, ca să urci continuu⁵¹.

Mândria, îmbrăcarea cu slavă deșartă se face după moda lumii noi, cu o așa zisă adaptare la cerințele vremii. Dar mândria e mai veche în statul de plată ca păcat decât oricare alt păcat. Căci din mândrie o parte din îngerii lui Dumnezeu s-au făcut de bunăvoie întunecați. Din mândrie au căzut Adam și Eva. Mândria este înainte-mergătoarea desfrâului.

Foamea de bani e vecină cu foamea de glorie, și e la fel de dăunătoare. Dorind mai mulți bani, este posibil să-i obții, dar trebuie să faci distincția că dacă până într-un punct ai fost deasupra, adică tu ai cheltuit banii, peste o vreme rolurile se vor inversa și banii te vor cheltui pe tine.

⁵⁰ *Nimeni nu este bun, decât unul Dumnezeu.* (Marcu 10, 18)

⁵¹ *Care va vrea să fie întâi între voi, să fie slugă tuturor.* (Marcu 10, 44)

De am avea credința și părerea de rău a tâlharului de pe cruce, am dori ca singurul lucru pe care să-l putem „fura” să fie mântuirea, așa cum a făcut-o acela, strigând cu pocăință. De ar fi mântuirea, când vine vorba de agoniseli, singura noastră dorință, mult I-am plăcea lui Dumnezeu! Dar noi continuăm să fim lacomi de averi, zgârciți. Facem garduri înalte la curți și punem câini mari să le păzească, suntem nemilostivi și neîndurători. Goana după avuții pe Internet este una nebună și o realitate care are suport. Furtul este și el ceva obișnuit .

Poate sunt unii care după ce fură, înșală sau tâlhăresc vin la căința cea adevărată și varsă o lacrimă pentru păcatul lor. Nu știm multe despre mântuirea acestora, dar știm că dacă ești sluga Internetului și vrei să petreci și cu Dumnezeu, acest lucru nu este posibil pentru că este slujire la doi stăpâni. Doi stăpâni rar sunt la fel, și pentru o faptă rea chiar de unul îți va da iertarea, celălalt te va bate.

Înjurătura, folosirea vorbelor spurcate, glumele curvești, drăcuiatul sunt un mod de a da tribut necuratului, un fel de „rugăciune a păcătosului”. La această formă de tribut îți se răspunde cu aceleași cuvinte, dacă nu chiar cu unele mai violente, sau poți fi chiar bătut. La rugăciunea cea bună, cea în Duh și adevăr, Dumnezeu nu va ezita să coboare daruri mari peste cel care se roagă cu credință.

Necurații au lăcașuri de închinare din cele mai vechi timpuri. În Biserica în care Cap este Hristos, avem fumul cel bun – arderile de tămâie; vorbirea cea bună – rugăciunea; Sfânta Liturghie cu vinul cel bun – Sfânta Împărtășanie. La lăcașul întunecaților, care este cârciuma, avem de asemenea fum, vorbă și vin. În orice cârciumă avem fumul păcătoaselor țigări, vorbirea cea rea - clevetirea - și vinul cel ucigător. În general, ce este fără măsură este dăunător.

Cârciuma este doar un locaș „de închinare”, dar Internetul este un adevărat templu, care unește multe rele, este capiște idolească.

Căci spune-mi, în timp ce-ți satisfaci instinctele de tot felul, nu cumva, liber simțindu-te, poți să ai cu tine și cârciuma? Sigur că utilizatorul calculatorului poate și fuma, desfrâna și consuma alcool sau chiar substanțe interzise, chiar acolo, în fața ecranului.

Corespondența cu scopul desfrânării este un păcat pentru multe motive. Unul ar fi că se strică de obicei căminele și familiile. Văzând pe cineva mai arătos pe Internet și mai dornic de desfrânare, nu cumva ți se va părea că nu te împaci bine cu partenerul de viață? Nu cumva se vor ațâța în tine poftele josnice? Până la adulter mai rămâne un pas. Violurile, raporturile sexuale cu minori, sodomia, gomoria și alte rele, care sunt păcate de moarte, pot pleca de la o banală și aparent nevinovată corespondență.

Nesocotirea sfatului cel bun dat de părinți sau de sfințele fețe ale Bisericii reprezintă de asemenea un mare prilej de cădere. Cine ascultă de clerici, de ierarhi, ascultă de Dumnezeu, și nu o spun eu, ci o spune Sfântul Ignatie, cel care a sfârșit ca martir al lui Hristos, mâncat de fiare, într-o arenă de circ. (Așa mare dăruire a avut Sfântul Ignatie când s-a dus la moarte pentru credința în Hristos, încât i-a rugat pe ai săi: „Fraților, lăsați-mă să fiu mâncare fiarelor!”)

În vâltoarea acesta a păcatelor la care ne invită Internetul moare orice fel de ascultare de sine, de părinți, de Dumnezeu. Cum să speri că un astfel de om necumpătat în plăceri și ispite on-line poate fi cumpătat și cu bunăcuviință când vine vorba de mâncare sau băutură? Cum să vorbești cu un asemenea om despre post și semnificația lui?

Se poate spune că Internetul în mod voit „accesază” și alte păcate complementare spre căderea definitivă, căci am spus că cei din întuneric se mulțumesc și cu o cădere

mică, dar căderea definitivă le este cel mai mult pe plac. Cineva cu o violență verbală evidentă s-a răstit la un credincios spunând că el a citit Sfânta Scriptură și că nu a văzut acolo nimic scris despre post. Acesta i-a indicat să mai citească o dată capitolul acela, foarte bogat în învățăminte, cu vindecarea copilului lunatic, și și-a văzut de drum.

La o cercetare fugară am descoperit în dumnezeiasca Scriptură cuvântul „post” de peste 60 de ori. Nu mulțimea argumentelor dă tăria unui concept, ci apropierea lor de judecățile lui Dumnezeu, care nu sunt ca judecățile oamenilor. Post înseamnă să te ferești a face rău. Post înseamnă să te ferești a-ți face rău. Post înseamnă să te ferești a alunga pronia divină prin păcate.

Dacă un om stă trei zile în fața calculatorului fără să mănânce și să bea, i se va lua asta în considerație ca faptă mare în fața lui Dumnezeu? Se va considera post negru?

Să fim serioși! Dragostea pe care I-o arătăm lui Dumnezeu nu constă, neapărat, în ferirea de bucate, ci în ferirea de păcate, cum frumos zicea Sfântul Ierarh Antim Ivireanul.

Creștinii buni au postul, rugăciunea și milostenia. Cei care folosesc Internetul au furtul din calculatoare străine, chatul și uitarea de Dumnezeu.

Mai apoi, sunt păcate cu ținerea de minte a răului. Săritul la ceartă, harța, mustrarea fără dreptate, mânia, ocară, înjurătura.

Acestea sunt păcate frecvente ale internauților, dar și ale altor oameni ce încalcă porunca de a iubi aproapele.

Alții sunt mândri că au un copil care învață rapid tainele calculatorului și ale Internetului, dar, mai încolo, aceiași părinți se vor plânge că au neînțelegeri cu copiii lor. Râvna fără socoteală, statul pe scaun în fața monitoarelor de calculator ore nenumărate constituie de asemenea un motiv de reflecție.

Ce să mai zic de faptul că unii dintre împătimiți, stând cu mintea doar la plăcerile Internetului, uită de rugăciune, de folosul ei, de darurile mari pe care și le ia creștinul la Sfânta Liturghie (citește pentru edificare *Explicarea Sfintei Liturghii* de părintele Nicodim Mândiță). Mai uită de aprins candela, de făcut cruce, de făcut pravila. Deja mă duc spre lucruri înalte și trebuie să mă opresc o clipă ca să constat că Internetul și trăirea creștină sunt diferite ca noaptea de zi.

Tot din neglijență uităm să facem rugăciuni pentru cei ce au plecat din viața asta, să dăm pomelnice, să facem parastase.

Când faci asta, uiți de faptul că viața nu se termină aici, și te împotrivești vorbelor lui Hristos, care în repetate rânduri a propovăduit despre Împărăția Cerurilor.

Cine nu crede în Înviere nu crede nici în Împărăția Cerurilor și automat nu crede nici în Fiul lui Dumnezeu, care Și-a dat trupul spre moarte pentru noi, oamenii, și pentru iertarea păcatelor noastre.

Păcatele cu cuvântul, cu sfatul rău, cu învoiala spre păcate, întărâtarea altora, vorba rea, nemângâierea celor în suferință nu sunt lucruri străine „navigatorilor” pe Internet.

Trebuie să ne facem bine înțeleși: toate păcatele expuse aici sunt prezente nu numai la marea majoritate a celor care folosesc Internetul sau calculatoarele. Aceste păcate pot fi făcute la fel de ușor și de cei care nu dețin un calculator. Însă Internetul este o rampă mai rapidă către păcat prin viteza cu care circulă informația, prin „Babilonul” pe care îl reprezintă, prin site-urile îmbietoare, prin dependența pe care o creează, de aceea m-am văzut nevoit să dezbat acest subiect mai pe larg.

Sunt convins că Internetul prezintă și folos pentru mulți și că sunt, printre noi, oameni care rezistă tuturor acestor tentații cu miros de iad. Sunt convins că sunt puțini aceia care rezistă tentațiilor babiloniene și, la polul opus,

chiar și statistic, se constată creșterea numărului dependenților de această nouă cetate „sodomo-gomoristă” care este Internetul.

15.

RISCURILE

O adevărată rețea de riscuri îl împresoară pe utilizatorul Internetului, unele conștiente, alte greu sesizabile. Riscurile de natură medicală constatate statistic sunt legate de afecțiuni ale vederii, afecțiuni ale coloanei, dureri cervicale și lombare. Alte senzații, cum ar fi cea de nisip în ochi, de gât înțepenit, amețeli, dureri de cap, vertij, sunt realități iar nu invenții.

Dacă împotriva unora ca acestea există remedii tot de natură medicală, aș vrea să mă aplec asupra celorlalte riscuri mai puțin sesizabile, riscurile care îi pândesc pe copii. Nu se poate nega: copiii care utilizează calculatorul și Internetul sunt în număr din ce în ce mai mare. Despre riscurile la care se supun cei mici ar trebui să vorbim mai des.

Un pericol evident poate veni prin camera de chat. Acolo utilizatorul se expune de multe ori în fața unui alt utilizator, care, în spatele unei porecle sau al unui nickname, poate ascunde o personalitate dubioasă, poate ascunde intenții criminale, poate ascunde intenții de natură sexuală. Copiii în special trebuie învățați să nu își dea datele de identificare sau numărul de telefon unor neaveniți, unor necunoscuți. Copiii sunt vulnerabili la lucrurile murdare ale Internetului pentru că reprezintă o categorie ușor de influențat și manipulat.

Psihologii americani avertizează că cei mai expuși la pericole sunt copiii care petrec mult timp pe Internet, cei care se simt singuri, cei care nu au frați și surori, cei cu

probleme medicale. Acești copii se arată dornici să cunoască noi persoane. Prin urmare, ei trebuie îndrumați spre un mod „sănătos” de a-și alege partenerii de discuție, chat, jocuri sau download.

Există câteva semnale de avertisment care pot indica părinților sau supraveghetorilor faptul că cel mic accesează site-uri interzise minorilor sau nerecomandate. Între aceste semnale, cele mai comune sunt: statul îndelung în fața calculatorului, și fără pauze, statul pe Internet în timpul nopții, închiderea calculatorului brusc atunci când apari în camera lor, telefoane dubioase primite de la necunoscuți, cadouri - chiar gratuite - primite prin poștă sau e-mail.

Părinții mai trebuie să știe că există metode studiate prin care copilul poate fi controlat și mai apoi îndrumat dacă a apucat într-o direcție greșită. Experții sunt de acord, în marea lor majoritate, că cea mai bună metodă este să urmărești, discret și constant, site-urile pe care cel mic le vizitează, urmând apoi, dacă s-a constatat ceva nelalocul lui, să i se vorbească copilului despre riscurile existente.

De asemenea, pot fi contactați furnizorii de acces Internet pentru a bloca anumite site-uri, canale sau opțiuni. Blocarea site-urilor cu tentă erotică este mai mult decât recomandată.

Poți procura, de asemenea, așa numitele filtre, ce sunt furnizate de provider, care blochează unele opțiuni pe baza unor cuvinte cheie. Ca părinte, te poți interesa ce provider are astfel de servicii, și poți face un abonament.

Jocurile și dependența de ele constituie de asemenea un risc al utilizatorului Internetului. În rețea pot fi găsite atât jocuri individuale, cât și jocuri care leagă mai mulți utilizatori. Jocurile în rețea între mai mulți utilizatori sunt cele care creează cel mai rapid dependență, pentru că au la dispoziție și posibilități de chat și cunoaștere a unor persoane noi. Dependența de Internet stă sub imperiul

efectului „bulgăre de zăpadă”, căci se insinuează pe nesimțite, treptat, apoi merge spre definitiv, cu consecințe grave. Când copilul tău îți spune: „Hai că mai joc o rundă și gata!”, avem un semn clar al dependenței de acel joc și de Internet în general.

Ca părinți, trebuie să fim circumspecți în ce privește blocarea accesului la unele site-uri sau urmărirea micuțului, pentru că acesta, dacă va înțelege că un lucru îi este interzis, mai mult îl va căuta, spre a-și satisface curiozitatea.

Constrângerea nu este o metodă bună de educație. De aceea, copilul trebuie îndrumat cu blândețe spre site-uri care îi sunt de folos; precizăm aici că acestea sunt numeroase.

Copilul poate să joace șah on-line, un sport pentru minte excelent. Copilul poate fi îndrumat spre site-uri și softuri educaționale unde să-și îmbogățească vocabularul, cultura generală, aptitudinile de comunicare, să învețe o limbă străină, să participe la teste de perspicacitate sau de cunoștințe generale, spre biblioteci virtuale pentru copii, spre tot ceea ce i-ar putea stârni interesul pentru a-și contura o personalitate frumoasă și sănătoasă.

Ce mai trebuie să facem noi ca părinți pentru a ne feri copilul de capcanele Internetului? Trebuie să-i interzicem să-și folosească numele adevărat, să dea oricui datele sale de identificare - adresă, număr de telefon, unitate de învățământ. Dacă are un „prieten virtual”, află, ca părinte, în ce stadiu este această prietenie, cine este acel prieten și ce intenții are! Este bine pentru copil să nu răspundă sub nici o formă mesajelor de amenințare sau propunerilor indecente, să învețe să nu facă schimb de fotografii decât în maximum de siguranță.

Iată alte câteva trucuri prin care poți feri copilul de relele și capcanele din rețea. Când copilul este singur acasă, nu-i lăsa calculatorul la îndemână. Chiar dacă știe să-l închidă sau să-l deschidă, e bine, ca părinte, să parolezi

accesul, și atunci vei fi sigur că micuțul nu va intra nesupravegheat pe site-uri dăunătoare. Poți vedea, cu opțiunea „History”, care au fost site-urile pe care el le-a accesat în ultima vreme. Atunci când îi dai voie copilului să lucreze la calculator, pentru a nu sta tot timpul lângă el, poți alege ca ecranul calculatorului să fie orientat spre intrarea în cameră, asta ca să vezi de la distanță cu ce se ocupă cel mic. Este indicat ca biroul pentru computer să fie așezat în sufragerie, iar nu în intimitatea camerei copilului, unde acesta ar avea mai multă libertate de mișcare. Urmărește de asemenea facturile de telefon, facturile de la accesul Internet, și dacă acestea cresc, trebuie să iei măsuri deoarece indică dependența.

E o realitate că cei mici pot avea un sprijin în calculator, un profesor virtual bun în conturarea personalității. La fel de adevărat este că un copil poate crește armonios și chiar mai sănătos fără calculator. Dezvoltarea, cizelarea unor anumite aptitudini pot aduce rezultate mult mai bune în conturarea micuțului ca individ decât cele pe care le aduce Internetul. Deci, în era calculatoarelor se poate trăi și fără calculator, și ar fi bine să încercăm.

Parabola Mântuitorului Hristos despre nevinovăția pruncului este valabilă și astăzi, pentru că dumnezeieștile cuvinte sunt veșnice. Nevinovăția pruncului este de mare folos tuturor acelor care ținesc să aibă un sfârșit creștinesc al vieții lor, tuturor acelor care vor mântuirea. E cert că în zilele noastre copiii nu mai sunt chiar așa nevinovați, și asta pentru că accesul la informație le mărește acestora capacitatea de memorare, le grăbește sporirea intelectuală, îi ajută să capete aptitudini de mici. Tot la fel de adevărat este că de mici, sub influența calculatorului, și mai ales nesupravegheați, copiii chiar și în vârstă de trei sau patru ani o pot apuca pe un drum greșit. De aceea, părinților le este

indicată o bună cunoaștere a copiilor lor, o continuă comunicare și, dacă se poate, o colaborare fructuoasă. Asta dacă dorim ca generațiile de mâine să nu cadă și mai rău decât cea actuală.

Cataclisme, cutremurele devastatoare, bolile multe și fără leac, războaiele din fiecare colț al lumii sunt mărturii ale căderii noastre, și nu este greu să constatăm că s-au înmulțit aceste manifestări ale răului. De aceea, aplecarea către Dumnezeu constituie, fără dubii, un remediu în a mai salva ce se mai poate. Căci degeaba se înmulțește știința dacă scade mult credința.

De la zi la zi, omul se închină tot mai mult materiei, invențiilor de ultimă oră și își trăiește viața într-un ritm halucinant și vătămător. Rămâne întrebarea firească: unde ne vor duce toate acestea?

16. *SINGURĂTATEA*

Cu toate că un utilizator al Internetului poate să ajungă la zeci de mii de kilometri într-o secundă, cu toate că se înconjoară de zeci de cunoscuți și parteneri de discuție, patima virtuală este mai mare decât plăcerea reală. A trăi virtual înseamnă a fi înconjurat de umbre, de fals și de năluci. Și atunci toți aceia care speră să scape de singurătate prin intermediul calculatorului mai rău și-o adâncesc.

Unii au temeritatea să-și caute un partener pe Internet, poate tot din cauza singurătății, dar în majoritatea cazurilor, deși găsesc repede un substitut de partener, au neplăcerea să constate că prietenul, prietena sau potențialul soț, soție sunt mai mult atrași de aventură, de păcate și de desfrâu decât de a face un cuplu frumos, care să trăiască după bunul simț, după glasul conștiinței, în bună cuviință și într-o petrecere dragă lui Dumnezeu.

Ca templu al destrăbălării, ce ar putea oferi Internetul la capitolul parteneri decât un „fiu al destrăbălării”?

Faptul că mergi în India, China, Noua Zeelandă într-o clipită este de apreciat. Internetul fuge mai repede ca vântul și te poartă prin lumi de umbre, ca mai apoi, după ce s-a încheiat pelerinajul virtual, să te întorci, după ce ai închis calculatorul, în camera ta. Aici angoasele se vor amplifica, inclusiv singurătatea va părea mai neagră.

Ce dar minunat au aceia care își doresc să rezolve problemele de singurătate cu curaj! Așteptând cu răbdare, trăind viața și rugându-se bunului Dumnezeu.

O familie binecuvântată de Dumnezeu este o familie care odrăștește mulți urmași ce se vor mântui. Așa cum unii se odihnesc la umbra unui pom când e zăpușeală, la fel o familie binecuvântată de Dumnezeu nu se poate naște decât la umbra și în odihna rugăciunii. Ori Internetul nu este rugăciune. Șansa să-ți clădești o familie prosperă, să capeți un partener frumos și credincios pe Internet este aproape nulă. Pentru că acolo unde este patimă, Dumnezeu nu zăbovește prea mult. Iar Internetul ne cheamă prin structura sa la patimi, desfrânări și necurăție.

Nicicând nu am văzut catalogat radioul sau televizorul ca un drog, așa cum este văzut Internetul, și aș dori să mă aplec spre un caz real, al unei adolescente din România, care, răpusă de drogul Internet, a ținut neapărat să împărtășească generației sale din tristele ei experiențe „dobândite” din cauza dependenței în care căzuse la un moment dat și din cauza naivității și a falsei credințe că Internetul poate oferi lucruri bune și frumoase.

„Nu cunoșteam pe nimeni și nu știam ce trebuie să fac exact când am fost prima oară singură la o sală de net. Dar pentru că o prietenă mă învățase cum se intră pe Mirc, mi-am adus aminte perfect ce trebuia să fac. Încetul cu încetul, Internetul a devenit o obsesie pentru mine și îi cunoșteam pe toți de acolo, mă împrietenisem cu toți de la sală, mi se părea ceva nemaipomenit.

La un moment dat, nu mă mai duceam la școală. Stăteam ore în șir la calculator și, pentru că ajutasem la căratul de mobilier, patronul sălii mi-a dat voie să stau multe ore gratis.

Mă duceam la școală o zi pe săptămână sau două zile la două săptămâni. Diriginta a fost la mine acasă și a vorbit cu tata. Tata mi-a făcut morală, iar eu am promis că nu mă mai duc la Internet. Nu a durat decât o zi și m-am întors la obsesia mea. Am început să chiulesc zile în șir. Prin

intermediul Internetului am cunoscut niște constănțeni. Ei au venit la Ploiești și mi s-a părut că sunt drăguți. Am aflat că cineva s-a dus să-i spună mamei mele despre relația mea cu constănțenii. M-am speriat, am luat 200.000 din casă și cu acești bani am ajuns la Constanța. În tren eram singură. Din când în când, mai ieșeam să fumez câte o țigară. Îmi luasem și hainele, pentru că eu credeam că n-o să vină nimeni după mine.

În Constanța am mers la un Internet Café și am intrat în vorbă cu băieții. Am cunoscut și alți tipi, și am stat cu ei până la două noaptea. După două noaptea am intrat din nou la Internet Café, și am rămas acolo până dimineața. Părinții mei au fost la primărie și au aflat prin intermediul cuiva la ce sală de Internet sunt. Dimineața m-am trezit cu ei în ușa Internet Café-ului din Constanța. A fost o experiență traumatizantă, pe care nu o să o uit niciodată⁵².

Pasajul din scrisoarea acestei minore ne poate releva cât de înșelătoare sunt prietenii pe Internet, cât de mare este diferența între real și virtual. Singurătatea, curiozitatea, naivitatea sunt elemente care conduc la dependența de Internet. Scrisoarea nu arată însă orori mai mari, care sunt realități ale zilelor noastre. Mulți tineri, și din păcate foarte mulți sub 18 ani, sunt pierduți cu totul în acest abis fără fund care este Internetul și sunt sclavii sexului virtual sau chat-ului, sunt adepții furtului, pirateriei de filme și jocuri, victime ale proxenetismului etc.

E bine să nu facem păcatul, indiferent cine ne va sfătui să îl facem⁵³. Și de ascultăm glasul trupului, iar nu pe cel al inimii sau al conștiinței, este și mai rău.

Singurătatea nu-i dă dreptul nimănui să săvârșească păcat, cu atât mai mult cu cât nu suntem niciodată singuri. Dumnezeu nu este ceva abstract, care să fie în afara ființei

⁵² Ziarul *Opinia Românească*, An VII, Nr. 104 / 6-12 mai 2005.

⁵³ *Fericit bărbatul care nu a stat în sfatul necredincioșilor.* (Psalm 1, 1)

noastre. Dumnezeu este în inima fiecăruia dintre noi⁵⁴, și atunci a te considera singur, părăsit, ignorat, îndepărtat de darurile Sale înseamnă a păcătui în dreptul iubirii pe care Creatorul ne-o oferă prin purtarea Sa de grijă.

Prin urmare, Dumnezeu este adevăratul remediu atunci când dinții singurătății vor să muște.

Dacă nu punem înaintea darurilor dumnezeiești⁵⁵ și vom căuta căi mocirloase, vom schimba un păcat cu altul. Deznădejdea în singurătate este lepădare de Dumnezeu, deznădejdea e semn de necredință.

Dacă Dumnezeu, Atotputernic fiind, umple tot spațiul și tot timpul, pentru că nimic nu-L poate cuprinde sau înconjura, cum crezi că Același Dumnezeu nu va umple și golul lăsat în inima ta de o persoană atunci când te-a părăsit? Singurătatea a fost iubită de atâția sihaștri pentru că acolo în pustietăți sau grote Dumnezeu era cu ei. Și unde este Acesta, nimic nu poate egala căldura, apropierea, pronia, purtarea de grijă a Ființei Absolute. Cei care vor să scape de singurătate se vor mântui de acest neajuns, iar cine iubește singurătatea și-și va lega destinul de Dumnezeu se va mântui de toate patimile.

S-au învrednicit atâția oameni să vorbească cu Dumnezeu tocmai prin aceea că se smereau, se făceau mici, chiar împărați fiind, și cereau ajutor. Dar toți aceștia - prooroci, profeti, Apostoli, ucenici sau aleși - au nădăjduit permanent numai spre Dumnezeu, iar nu spre om⁵⁶.

Internetul ne învață să mergem în sens invers, adică să nădăjduim în om sau, mai rău, în prognoze astrale, ghicitorii sau horoscop. Dacă vrem să scăpăm de singurătate, nu

⁵⁴ ...genele Lui cercetează pe fiii oamenilor. Domnul cercetează pe cel drept și pe cel necredincios. (Psalm 10, 4-5)

⁵⁵ Domnul este întărirea celor ce se tem de El, așezământul Lui îl va arăta lor. (Psalm 24, 15)

⁵⁶ În ziua necazului meu, Domnul a fost întărirea mea. (Psalm 17, 21)

trebuie să căutăm nici la Internet, nici la vrăjitoare, nici la ursitoare, nici la nimic din ce este „leac” omenesc. Dacă vrem, cu adevărat, să punem capăt singurătății noastre, nu va fi poate necesară învățarea Sfintei Scripturi pe de rost, dar va trebui din toată inima să ascultăm glasul cel plin de dragoste al Mântuitorului, care nicidecum nu intră în viața, sufletul sau în casa noastră cu forța⁵⁷.

Singurătatea este pentru omul credincios un dar, iar nu o pedeapsă. Sigur că Dumnezeu, în marea Sa dragoste pentru om, a zis că *nu este bine ca omul să fie singur*. Dar de aici trebuie să înțelegem că se propovăduiește dragostea cea curată, cea frumoasă, dragostea imitatoare a celei din sânul Sfintei Treimi.

Dragostea dintre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt cu nimic nu poate fi ajunsă ca înălțime și frumusețe. Numai gândindu-ne la faptul că nici o lucrare a Uneia dintre cele trei Persoane dumnezeiești nu se face fără acordul și participarea Celorlalte două, și deja avem un tabel definitiv pentru ce va să însemne iubire desăvârșită.

Dacă inima noastră jinduieste după cineva, e bine să nu ne grăbim, ci să facem inima noastră să jinduiască spre ceva, și acest ceva să fie iubirea curată și plăcută lui Dumnezeu, nu desfrâul sau păcatul⁵⁸.

Cheia scăpării din ghearele singurătății este așadar la Dumnezeu. Nu stă în puterea Internetului decât să ne dezamăgească⁵⁹. Nu toți cei de pe Internet au patima desfrânării. Dar mă întreb: ce fac cu celelalte păcate, care

⁵⁷ *Iată, stau la ușă și bat: de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine.* (Apocalipsă 3, 20)

⁵⁸ *Către Tine au strigat și s-au mântuit, în Tine au nădăjduit și nu s-au rușinat.* (Psalm 21, 5)

⁵⁹ *Toți cei ce Te așteaptă pe Tine nu se vor rușina, să se rușineze cei ce fac fărădelegi...* (Psalm 24, 3)

sunt poate mai mici, dar dispun de armată multă? Le vor birui oare, așa mici cum sunt, sau, invers, vor fi biruiți?

Pentru fiecare dintre problemele pe care le întâmpinăm aici pe pământ avem rezolvare. Și de fiecare dată, Dumnezeu intervine admirabil cu daruri, exact atunci când avem nevoie. Și pentru cei foarte căzuți există soluții de redresare⁶⁰. Nimeni nu scapă în această viață de tristețea de a fi bolnav, de apăsarea aproapelui, de dureri, de neazuri sau ispite. De aceea, Dumnezeu ne-a lăsat nădejdea, o componentă a „triadei iubirii” de Creator, care poate în mod minunat să suplinească și lipsa unei persoane, atunci când aceasta nu e prezentă sau întârzie să apară. Nădejdea este soră cu credința.

Cu acest gând să rămânem, că dacă Îl ai pe Dumnezeu în viața ta, niciodată nu vei fi singur. Iar dacă totuși singurătatea va scoate capul să te biruiască, ieși la bătaie cu cele trei arme de excepție - credința, nădejdea și dragostea - și atunci vei birui tu⁶¹.

⁶⁰ *Îmbărbățați-vă și să se întărească inima voastră, toți cei ce nădăjduiți în Domnul.* (Psalm 30, 26)

⁶¹ *Gustați și vedeți că bun este Domnul, fericit bărbatul care nădăjduiește în El.* (Psalm 33, 8)

17. *TIMPUL*

TimpuL este circumscriș și nu este ceva de sine stătător. TimpuL este umplut de Dumnezeu. Prin urmare, la fel cum Dumnezeirea Se află în tot spațiuL și în toată creatura, la fel este și în orice segment de timp. Dumnezeu este peste toate acestea: peste spațiuL, peste creaturăL, peste timp, pentru că El le guvernează.

Ca să vedem neputința omului în comparație cu atotputernicia dumnezeiască, să ținem cont de faptul că nici măcar cu gândul nu putem noi, ca oameni, să înconjurăm spațiuL spre a evalua mărimea lui, nici măcar creaturile care ne sunt lăsate pe pământ nu le putem număra, decât în parte, și nimeni nu-și știe timpul exact al șederii aici, în viața pământescă. Deci nu putem fi stăpâni peste spațiu, timp și creaturi decât atât cât ne permite Însuși Dumnezeu.

Astfel, pentru timpul petrecut fără folos, ne vom face cu toții răspunzători în fața Dumnezeirii. Asta pentru că timpul nu este al nostru, ci al Dreptului Judecător. Dacă pentru o petrecere a timpului plăcută lui Dumnezeu vom primi răsplată, este evident că pentru o petrecere rea și plină de păcate vom da socoteală.

Pierderea timpului în jocuri, dezmăț, desfrâu, ospete este un păcat tocmai prin aceea că timpul nu este în exclusivitate al nostru, ci Îi aparține lui Dumnezeu. Când ai un fel plăcut de mâncare, nu te repezi să mănânci tot din oală, așa este și cu drămuirea timpului nostru. Timpul

înseamnă viață, iar cheltuirea vieții în păcate este mare urâciune.

Internetul are „darul” de a comprima timpul. Orele zboară, minutele ți se par secunde, și tot așa. Unii sunt foarte atrași de acest miraj, considerându-l un element forte al lumii virtuale. Iar eu afirm că este elementul cel mai de plâns.

Cineva va răspunde pentru timpul pierdut pe chat, prin flirturi, pe canale interzise, pe site-uri deocheate, și acela nu va fi nimeni altul decât cel care a păcătuț. Nu are rost să vorbim despre scurtimea zilelor noastre. Trăim vremuri în care medicina se află pe cele mai înalte culmi, dar mortalitatea crește continuu. Nu e zguduitor acest paradox?

Datori suntem, astfel, să avem grijă de timpul nostru ca și cum am avea grijă de sănătatea noastră, și nu este nici o exagerare că, drămuind bine timpul, dăruim sănătate sufletului nostru. Dacă petrecem tot timpul în păcate, atunci se vor surpa și sufletul și trupul. Pierderea vremii pe Internet, în ceea ce generic se numește „distracție”, este un afront direct adus lui Dumnezeu. Dacă Internetul ar fi fost de așa mare trebuință, I-ar fi fost greu lui Dumnezeu să îl facă inginer pe Adam și aceasta să stăpânească și peste unealta asta de pierzanie? Nu se observă, oare, că, cu cât avem tehnică mai sofisticată, singurătatea se insinuează și mai mult? Asta pentru că vrem relații virtuale, camere video peste tot, lumi imaginare.

Iubirea care se naște pe Internet este – aproape întotdeauna – o iubire surogat, nu o iubire deplină. Pentru că dacă dragostea servește poftelor, atunci Dumnezeu nu mai încapă în această relație.

La polul opus, dacă iubirea are scopuri nobile (cum ar fi întemeierea unei familii și nașterea de prunci), atunci Dumnezeu va coborî în viața ta și vei înțelege fără prea mult

efort cât de viclene sunt aceste mașinării virtuale⁶² care obișnuiesc să răpească vieții reale tot ce este mai frumos.

Nelucrarea este o pedeapsă pentru cel care o adoptă. Nevoia de Dumnezeu îl va ajunge din urmă, căci oricâtă răutate ar avea omul în el, tot va ajunge la întrebarea firească dacă a făcut sau nu, în viața sa, ceva bun și pentru suflet⁶³.

Nepriceput sunt în a vă spune ce să faceți cu timpul vostru, de aceea mă duc direct la Mântuitorul nostru Iisus Hristos, la Înțelepciunea Duhului, care ne-a vorbit prin El, și la bunătatea Tatălui, că ne-a învrednicit prin Întruparea Fiului să auzim asemenea cuvinte.

Iisus Hristos a propovăduit în multe feluri. Prin viața Sa curată, sfântă și smerită. Prin gesturi, lacrimi, sacrificiu. Prin vindecări și iertarea păcătoșilor, prin iertarea celor ce au greșit față de El. Prin pilde de o frumusețe a înțelepciunii fără seamăn. Prin ascultare.

Ca să petrecem timpul încât să-I fim dragi lui Dumnezeu, nu ne trebuie multe, decât să ascultăm îndemnurile date nouă cu atâta blândețe de Iisus. În viața pământească trebuie să ne arătăm blânzi, ca să nu moștenim răutatea⁶⁴. Trebuie să fim milostivi, ca să nu cunoaștem dreptatea nemilostivirii⁶⁵. Trebuie să fim împăciuitori, ca să nu cunoaștem ororile războiului. Trebuie să fim fideli familiei, ca să nu cunoaștem gustul trădării⁶⁶. Trebuie să iertăm, să facem milostenie, să postim, să ne rugăm, toate

⁶² *Mai bună este o bucată de pâine uscată cu pace, decât o casă plină cu carne de jertfe, dar cu vrajbă.* (Pilde 17, 1)

⁶³ *Cel ce adună în timpul verii este om prevăzător, iar cel ce doarme în vremea secerișului este de ocară.* (Pilde 10, 5)

⁶⁴ *Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.* (Matei 5, 5)

⁶⁵ *Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.* (Matei 5, 7)

⁶⁶ *...cine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, o face să săvârșească adulter, și cine va lua pe cea lăsată săvârșește adulter.* (Matei 5, 32)

acestea nu spre fala lumii, ci spre folosul sufletului. Mai trebuie să ne facem de folos. Apoi, să-l ajutăm pe cel bolnav sau aflat în suferință⁶⁷. Trebuie să fim răbdători, credincioși, să mulțumim pentru toate și să fim smeriți, căci de omul smerit nu se ating duhurile necurate. Să nu dăm frâu liber patimilor care ies din inimă.⁶⁸ Să fim în acțiunile noastre nevinovați ca pruncii⁶⁹. Să lucrăm la via sădită pe pământul credinței, chiar dacă Stăpânul ne-a tocmit în ceasul al unsprezecelea⁷⁰. Să muncim pentru o pâine și să slujim cu dragoste și fără cârtire⁷¹. Să ne rugăm și să priveghem, ca să nu cunoaștem tristețea celor cinci fecioare nebune. Să înmulțim talanții. Să dăm de mâncare celui flămând, să îi dăm un pahar cu apă celui însetat, să-l cercetăm pe cel bolnav, să mergem la cei ce se află în temnițe. Să ne facem vrednici de împărțășirea cu Trupul și Sângele Domnului.

Cine va face toate acestea are cea mai frumoasă petrecere a timpului. Viața lui este o continuă sărbătoare.

Cum să nu aducem un afront Dumnezeirii când petrecerea noastră este cu totul alta și prin acțiunile noastre de zi cu zi, în lume sau pe Internet, ne arătăm asupritori, răi, bârfitori, clevetitori, nemilostivi, trădători, mândri, leneși, distrugători, desfrânați, adulterini, hoți, cârtitori, necredincioși.

Arătându-ne așa, ce speranță să avem că Dumnezeu va coborî peste noi darurile Sale? Ce speranță mai avem să ne

⁶⁷ *Căci jugul Meu este bun și povara Mea este ușoară.* (Matei 11, 30)

⁶⁸ *Căci din inimă ies: gânduri rele, ucideri, adultere, desfrânări, furtișaguri, mărturii mincinoase, hule.* (Matei 12, 19)

⁶⁹ *De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor.* (Matei 18, 3)

⁷⁰ *Venind cei din ceasul al unsprezecelea au luat câte un dinar.* (Matei 20, 6)

⁷¹ *Cine se va înălța pe sine se va smeri și cine se va smeri pe sine se va înălța.* (Matei 23, 12)

iubească măcar cei din familie? Ce bunătați, oare, vrem să ne înconjoare?

Nu mă ascultați pe mine, care sunt mai rău și mai păcătos decât foarte mulți. Ascultați glasul lui Hristos și povăța dumnezeiască dată nu îngerilor, nu sfinților din ceruri și nici stihilor naturii, ci nouă, tuturor oamenilor! Hristos ne spune care este petrecerea cea bună, deși știa dinainte căderea de astăzi a omului. Hristos ne dă pilda vieții omului curat și cu frică de Dumnezeu, a celui care petrece cu ai săi dar nu uită de Creator. Căci în orice clipă uităm de Dumnezeu sau Îi întoarcem spatele, tot în aceeași clipă ciuntim din noi, ne facem nouă rău, ne întoarcem spatele nouă și știrbim din puțina bunătațe cu care tot Dumnezeu ne-a înzestrat.

18. **TRĂDAREA**

Aș încerca aici să las să vorbească mai mult faptele despre trădare, poate acestea sunt mai convingătoare decât o mie de vorbe. Orice utilizator al Internetului știe că mașinăria asta nu reprezintă un prieten fidel. Internetul presupune cheltuieli, presupune bătăi de cap, presupune inconsecvență, iluzie, viață imaginară. De la prieten infidel până la trădare nu este decât un pas.

Populația planetei noastre pierde anual multe miliarde de dolari la jocurile de noroc. Tot la fel de multe miliarde de dolari s-au dus pe apa sâmbetei prin intermediul jocurilor on-line. Internetul se insinuează la început în casa și viața noastră ca un prieten. Mai apoi, oricine se poate convinge că ceva, cineva care îți dă multe bătăi de cap nu poate fi numit prieten.

Când petrecem ore multe în fața calculatorului, există riscul să ne trezim cu un cheag de sânge la nivelul venelor, tulburare ce apare și la cei care călătoresc cu avionul foarte des. Despre alte afecțiuni am mai vorbit.

Un informatician pe nume Zhao, pasionat de „navigarea” pe Internet, a cerut reprezentanților oficiului de stare civilă să-i înscrie fiul cu numele de „.com”. A insistat ca numele complet al progeneriturii sale să fie „zhao.com”. Scandalul mediatic a făcut înconjurul întregii lumi.

Ce să mai vorbim de ultima găselniță a celor care vor să distrugă funcționalitatea calculatoarelor și siguranța lor. Recent, utilizatorii laptop-urilor s-au trezit cu o nouă

problemă fără rezolvare. Se numește „sora cea rea”, dar nu poartă fustă, ci le fură oamenilor informațiile din computere atunci când încearcă să se conecteze la Internet.

Altă hibă: majoritatea utilizatorilor Internetului au recunoscut că au accesat site-uri pornografice. Mulți afirmă că s-a întâmplat acest lucru accidental, prin intermediul reclamelor pop-up sau dând click pe linkuri care aparent nu erau cu conținut pornografic. Mai grav este că - un sondaj arată asta - astfel de întâmplări sunt considerate hazlii și cu nimic dăunătoare. Cu siguranță, acest sondaj nu a fost făcut printre copii.

Ai încredere în partenerul tău, ți se pare că ai o familie fericită și dintr-o dată descoperi altceva! Partenerul tău mimează încrederea pentru că în realitate acesta posedă un dispozitiv botezat SAME - „see anywhere, map anywhere” - care poate furniza imagini cu subiectul dorit. Pe scurt, acest program te ajută să faci spionaj, să fii tot timpul preocupat de infidelități, trădare și gelozii. Invenția aparține unui inginer din Canada, care s-a îmbogățit peste noapte.

Un alt sondaj, efectuat recent la Cardiff, arată că oamenii intră pe Internet pentru a-și satisface pasiunile și apucăturile, iar nu din necesități ce țin de informare, cultură sau educație. Patima, pasiunea, flirtul, furtul și toate celelalte au deja proporții de flagel.

În S.U.A e în mare vogă rețeaua botezată Internet 2. Este vorba de o rețea dezvoltată la universitățile mai bogate, dar și în lumea celor care dispun de bani. Transferul de date, procesarea, accesarea se fac cu viteze mult mai mari decât vitezele dezvoltate pe actuala rețea.

Mai putem vorbi despre popularizarea pe Internet a păpușilor erotice de tip „Androsex”, care imită la maximum caracteristicile unei femei absolut goale, cu toate detaliile anatomice. Păpușa are și o variantă masculină. Fabricile acestor bolnavi de nervi scot la comandă păpuși care să

semene cu idolul lor preferat, vedetă din sfera muzicii sau a cinematografiei.

Cum să nu ne ajungă mânia și dreptatea lui Dumnezeu când auzi toate grozăviile astea? Un „prieten” care te lasă fără bani este unul care trădează. Un „prieten” care îți face cadou gratis tulburări medicale sau afecțiuni psihice cu siguranță că este unul nedorit. Un „prieten” care se ascute de la zi la zi și cu viclenie se insinuează în viața ta până pierzi tot - avere, casă, familie - este un trădător. Cineva care te spionează nu-ți este prieten. La fel, cel care te împinge să desfrânezi, ca în vremurile Sodomei și Gomorei, nu are cum să-ți fie prieten.

Internetul este ca Iuda, iubitor de arginți, prin urmare, ne poate da patima înavuțirii. Internetul te ajută să vinzi, să cumperi și să înșeli așteptările oamenilor, de aceea nu e de mirare că Iuda e în noi.

Pe când Biserica luptătoare apără credința cu mari jertfe, Internetul propovăduiește noi porniri animalice și noi sofisticări sodomo-gomoriste.

Și nu în cele din urmă Internetul este sinucigaș ca Iuda, căci foamea industriașilor de a acapara piața de IT naște generații de instrumente ale plăcerii din ce în ce mai „performante”. Ce este astăzi la modă mâine poate să zacă la gunoi. Iată un paradox al zilelor noastre, vremuri care, după proporțiile păcatului, par cu adevărat zilele cele din urmă.

Faptele și mărturiile prin care Internetul trădează sunt cu zecile de mii, ne oprim însă la aceste câteva exemple, căci nu e bine să aruncăm pe cineva în deznădejde. Chiar de suntem căzuți, păcătoși, trădați, smintiți, acaparați, pătimași,

nu trebuie să ne scape nici o clipă din vedere că Dumnezeu ne așteaptă cu dragoste la căință și fapte bune⁷².

⁷² *Zic vouă: Că așa și în cer, va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, care n-au nevoie de pocăință. (Luca 15, 7)*

19.

URA

Multe animale sunt feroce, viclene, crude, dar ele nu sunt capabile să urască așa cum o face omul. La un moment dat, ura are o așa mare subțirime încât pare că desființează granița dintre ea și opusul ei – iubirea. Nu e mai puțin adevărat că ura aparține unei lumi dinamice, cum este și cea a Internetului. Prin urmare, ura are o mare forță propulsoare.

Spiritele și conștiințele se amalgamează la comanda „ură!”, în timp ce dragostea ordonează spiritele și conștiința.

Lumea Internetului parcă e făcută pentru ură. La adăpostul anonimului, asigurat de o poreclă sau un nickname, se fac schimburi rapide de idei și de opinii și, însutit mai repede decât în lumea reală, se leagă, dar se și dezleagă prietenii. E drept, Internetul are viteză amețitoare, cu care îți găsești un așa zis prieten, dar tot el are dezavantajul că-ți oferă cantitativ iar nu calitativ.

Cu ochiul liber se poate distinge personalitatea celui cu care vorbești, felul lui de a fi, unii pot vedea și trăsăturile interioare, dar pe Internet, unde contactul este fragil - prin intermediul pozelor, web-cam-urilor sau al corespondenței de toate genurile -, se rămâne la un nivel de comunicare material, interesat și grosier.

Oamenii parcă sunt făcuți pentru ură în această lume virtuală. Căci uneori iubirea cea mai fierbinte poartă în ea germenele unei teribile izbucniri de ură. Te miri cum defectele unui om de geniu le consideri adevărate eclipse de soare, în timp ce lipsurile multe ale altui om le tolerezi,

spunând că sunt neputințe firești. În primul caz îmbraci valoarea cu ură și în al doilea acoperi non-valoarea cu dragoste. S-au văzut, deseori, relații de iubire egoiste sau foarte interesate de planul material.

A-ți face un scop din ură, așa cum se întâmplă în lumea obscură și pestriță a Internetului, este o greșeală de proporții. Unii își fac din ură un scop în sine, un mod de viață. Cei ce urăsc ratează atât întâlnirea cu viața, cât și cu Dumnezeu. Ura nu este decât un mod de a aduce jertfă ispitorului, un mod vulgar de a ne hrăni ego-ul, de a ne hrăni celula pătimășă care cere, ca în cazul celor mai crude animale, sânge.

Nu vin aici să propovăduiesc iubirea deplină, căci asta numai Unul, Mântuitorul Hristos, a făcut-o desăvârșit. Cel mai bine este să nu avem sentimente de ură, căci desființăm cu nonșalanță porunca de a ne iubi aproapele.

Iertarea este mai mare decât ura și o circumscrie. Când ți-ai pierdut calitatea umană de a ierta, poți să spui adio și fărâmei de umanitate care a mai rămas în tine.

Lumea Internetului cochetează cu ura la tot pasul, și am dat exemple destule despre clevetire, vorbe rele, agresare, furt, substituire de persoane, trădare sau amăgire virtuală⁷³. Dragostea din lumea virtuală are, de asemenea, caracteristici bizare. Aceasta pentru că este de multe ori subordonată instinctelor animalice, iar nu chipului și asemănării cu Dumnezeu, care se află în noi toți.

Schimbul de replici acide, tăioase sau ironice este ceva obișnuit pe Internet. Oamenii stau de multe ori la adăpostul unui pseudonim și lansează atacuri înșelătoare⁷⁴, cu totul uitând că din veacuri, de când a întemeiat lumea și până la

⁷³ *El singur se amăgește în ochii săi, când zice că ar fi urmărind fărâdeleaga și că ar fi urând-o.* (Psalm 35, 2)

⁷⁴ *Nu răspunde nebunului după nebunia lui, ca să nu te asemeni cu el.* (Pilde 26, 4)

sfârșitul veacurilor, Dumnezeu nu a dormit, El nu doarme și nu va dormi vreodată.

Cel ce urăște stăpânește și arta disimulării, căci la început, pentru a-și atrage victime, folosește cuvinte dulci și amăgitoare. Schimbarea glasului (tonului, atitudinii) îl va vădi pe acesta⁷⁵.

Cele șapte daruri ale Preasfântului și de Viață Făcătorului Duh sunt, așa cum se arată la Isaia (11, 2-3), cel al înțelegerii, al sfatului, al puterii, al cunoștinței, al bunei credințe, al înțelepciunii și al temerii de Dumnezeu. Lor li se opun șapte dureri ale urâciunii, atât de familiare pe Internet: al nemilostivirii, al certării, al asupririi din mândrie, al risipirii gândurilor, al lepădării de Dumnezeu, al necredinței și al neștiinței.

Sărăcia este preferată urii, pentru că nici o bogăție din lume nu te poate lipi de omul care dușmănește⁷⁶. La fel, lipsa bogăției spirituale la mulți dintre cei care folosesc Internetul îi va vădi pe aceștia, le va arăta lacunele. Partea materială și grosieră, intențiile murdare, viclenia vor ieși la suprafață. Culmea este că unii ca aceștia se adună, se salută, se încurajează, cum este cazul pe site-urile cu tentă xenofobă, nazistă, rasistă sau dedicate necuratului. Când te aduni la un loc cu toți cei din întuneric, oare nu vei fi și tu tot în întuneric?

Chiar de simpatizează unii cu alții, fac fan-cluburi și demonstrații, toți acești nefericiți care se adună în numele urii vor fi certați de Dumnezeu. Asta pentru că El este iubirea desăvârșită.

⁷⁵ Când își schimbă glasul, să nu-l crezi, căci șapte urâciuni sunt în inima sa. (Pilde 26, 25)

⁷⁶ Mai mult face o mângăre de verdeață și cu dragoste decât un bou îngrășat cu ură. (Pilde 15, 17)

Ce să caute Dumnezeu sau harul Duhului Sfânt în locul în care se seamănă ura, mai apoi se înmulțește și vin la ea închinătorii idolatri ai zilelor noastre?

Internetul ne oferă un tablou debusolant de despărțiri, distrugeri ale unor căsnicii⁷⁷, afronturi adresate de către necunoscuți, copii agresati, violențe ș.a.m.d. Dumnezeu ne-a dat din cele mai vechi timpuri dovezi de dragoste care să tempereze pornirile distrugătoare. Citim în Vechiul Testament despre oameni aleși, despre oameni înțelepți, despre familii binecuvântate, despre biruințe la vremuri de ispite - în războaie, neajunsuri, boli. Racordați la biruitoarea dragoste dumnezeiască, prin dragoste și credință, oamenii și-au înfrânt patimile, relele și neajunsurile.

Expresia cea mai desăvârșită a iubirii nemărginite a Dumnezeului Preaînalt este actul de Întrupare a Fiului Său - Mântuitorul Hristos, Care nu a venit cu mândrie să cucerească cetăți, regate sau ranguri, ci a venit să cucerească și să mântuiască suflete. Părintele Ceresc ne iubește pentru că ni l-a dat nouă pe Fiul Său. Fiul ne iubește de asemenea desăvârșit pentru că și-a luat moarte pe Cruce pentru neputințele, păcatele și mântuirea noastră, iar Preasfântul Duh ne iubește pentru că este cu noi, cei care l-am primit cu bucurie o dată cu Taina Sfântului Botez, învrednicindu-ne cu daruri negrăite. Iată trei manifestări ale iubirii totale.

⁷⁷ *Ura aduce ceartă, iar dragostea acoperă toate cusururile.* (Pilde 10, 12)

20. *VINOVĂȚIA*

Vinovăția pentru săvârșirea păcatului apare deodată cu păcatul. E greu să crezi că cineva care a făcut păcate mari poate dormi liniștit sau poate să scape de muștrările de conștiință. Astăzi, în epoca acestui templu al plăcerilor vinovate - Internetul, păcatele au ajuns la o diversitate și la un rafinament de-a dreptul diabolice. Prostituția îmbracă forme care aparent dau o notă hazlie sau se încearcă salvarea aparențelor prin inocularea către publicul larg a ideii că prostituția este o profesie ca oricare alta.

Anual în România, ca și în alte țări ale lumii, există un salon al eroticii. Aici se prezintă obiecte erotice, suveniruri, reviste și alte instrumente de satisfacere a plăcerilor bolnăvicioase. Pornografia pare să fie liberalizată în momentul în care se prezintă ca profesii aproape decente cea de asistent de duș. Asistentul de duș este o persoană de sex opus care intră absolut goală în cabina de duș cu clientul și se dedă la tot felul de acte.

Vinovăția pentru păcatul săvârșit este de o vechime cu omul, căci pe tot pământul glasul sângelui lui Abel striga după Cain. Dumnezeu nu a fost bucuros să vadă că Abel fusese omorât de către cel cu care avea același sânge, Cain⁷⁸, dar, și dacă Dumnezeu nu ar fi luat vreo măsură, fratele ucigaș tot ar fi suferit amar, din cauza muștrărilor de conștiință.

⁷⁸ *Și acum ești blestemat de pământul care și-a deschis gura sa, ca să primească sângele fratelui tău din mâna ta. (Facere 4, 12)*

După modelul Cain, se poate trage învățătura că cel care are un păcat de moarte asupra sa nu poate să scape de sentimentul de vinovăție, oriunde s-ar ascunde.

Un păcat mare nu poate fi ascuns cu una cu două, chiar de ai avea pentru asta o groapă fără fund, în timp ce o faptă bună, oricât de mică, este vestită de îngeri până în înaltul cerurilor.

Cu certitudine, acum când pornografia este atât de bine ancorată în societate, e foarte greu să se ajungă la nevinovăția pruncului arătat nouă de Mântuitorul Hristos ca model de comportament pentru cei care vor să cunoască Împărăția Cerurilor. Dar tocmai prin aceasta, că bunul creștin pune stavilă acestui noian de ispite, poate căpăta cunună biruitoare mai strălucitoare. Cunoscut este că cine va răbda mai multe rele, bătăi, opreliști, prigoniri, ispite sau bătăi, cu demnitate, acela se va mântui. Deci sunt șanse să avem o viață bună, curată și sănătoasă și în mijlocul acestei vâltori cu iz pornografic, în mijlocul acestei larme produse de Internet și de plăcerile sale aferente.

Nimeni, după ce a păcătuit, nu poate să se curățească de unul singur, de aceea Dumnezeu ne-a rânduit cu dragoste moduri de curățire, slujbe, canoane, nevoințe.

Cine crede că păcatul i se șterge de la sine și că nu va da socoteală pentru el este ca cel ce-și bagă capul într-o oală, țipă și speră că nu-i vor țiuire urechile.

Păcatul transpiră, iese în evidență. Bețivul are mersul împleticit. Femeia ușoară are un anumit comportament. Pe drogat îl recunoști dintr-o mulțime.

Drumul de la păcat la moarte a fost descris de Sfinții Părinți. După păcat, vine sentimentul de vinovăție. Când acesta devine viciu sau patimă, deja sentimentul de vinovăție se amplifică. După sentimentul de vinovăție, se instalează deznădejdea. Iar după deznădejde urmează moartea.

Iuda mai întâi a iubit banii și slava deșartă. Mai apoi, L-a vândut pe Fiul lui Dumnezeu, dându-L pe mâna celor ce aveau să-Lucidă. Vinovat simțindu-se, a dus punga cu bani arhierilor. Iar la final, ajuns din urmă de toate păcatele sale, și-a pus capăt zilelor⁷⁹.

Mulți dintre adolescenții zilelor noastre, după ce își hrănesc fantezia bolnăvicioasă cu imagini imorale, sunt urmăriți de un sentiment permanent de vinovăție. Astfel, un tânăr când cunoaște o fată nu apucă să vadă în ea un om, un sprijin sau un prieten adevărat. Ci, după modelul filmelor pornografice, adolescentul nostru vede în tânără doar un obiect sexual. Va fi greu ca acel tânăr să biruie sentimentul de culpabilitate, și atunci tânărul se va prăbuși ori într-o stare de timiditate accentuată, ori într-un anumit complex de inferioritate, ce vor face din el un individ aruncat la marginea societății și lepădat de Dumnezeu. Acest tânăr care-și intoxică mintea și sufletul cu imagini imorale va vedea în toate femeile pe care le întâlnește, poate și-n sora sau în mama sa, partea cea mai urâtă, partea care ne apropie cel mai mult de animale. Femeile nu i se vor mai părea frumoase decât așa cum le-a văzut el în acele imagini obsesive și nu va fi în stare să deosebească frumusețea caracterului, la o anumită persoană, sufletul caritabil sau frumusețea unui suflet care Îl iubește pe Dumnezeu.

Să vedem unde avem pildă pentru nevinovăția cea mai aleasă ca să știm pe cine să imităm! Numai Unul Dumnezeu este fără de păcat, așa că nu e greu să găsim nevinovăția în forma ei cea mai înaltă, la Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu desăvârșit și Om desăvârșit.

Când Îi spunem Mielul lui Dumnezeu, vedem în Mântuitorul mielul profețit de Isaia, Care S-a dat la

⁷⁹ ...aruncând arginții în templu, a plecat și, ducându-se, s-a spânzurat. (Matei 27, 5)

junghiere și jertfă, dar vedem și suprema nevinovăție ce stă, comparativ, într-un animal fără de vină.

Pentru nevinovăția lui Hristos mărturisesc până și prigonitorii Lui. Scris este în capul cărții că, după ce L-a cercetat îndelung, Pilat a declarat de față cu toți nevinovăția lui Iisus⁸⁰.

Ușor de remarcat că un păcătos se poate diferenția de un nepăcătos prin vorbe, gesturi sau fapte. Cum la fel se poate deosebi un vinovat de un nevinovat. Pilat a vrut chiar să-L elibereze pe Iisus, sfătuit fiind și de soție, dar glasurile celor care vroiau sânge nevinovat au fost mai puternice. S-a rostit atunci: „Răstignește-L!”. Sentința avea să fie executată. Păcatul aduce după sine imediat și vina.

Am arătat, așadar, că vina nu poate fi despărțită de păcat, așa cum nu poate fi despărțit omul de aerul pe care îl respiră. Dacă aerul pe care îl respirăm este greu de păcate, atunci trebuie să ne curățim în „baia” cea duhovnicească a Sfințelor Taine. Iar dacă aerul pe care îl respirăm este curat și încercăm o viață fără de vină, acest aer este doar o pregustare a miresemelor duhovnicești ce îi așteaptă pe drepti în împărăția cea luminată a lui Dumnezeu.

⁸⁰ ...iată eu, cercetându-L în fața voastră, nici o vină n-am găsit în acest Om. (Luca 23, 14)

21. **ZARVA**

Ca un templu al plăcerilor care se respectă, Internetul are și foarte mulți adepți. Este greșit raționamentul că toți cei care folosesc Internetul sunt sortiți pierzării.

Tot ce este cu adevărat de folos minții, sufletului, sporirii intelectuale Îi este bineplăcut și lui Dumnezeu. Ce frumos este să constăți că în zarva pe care o creează Internetul se găsesc și lucruri bune, dacă nu chiar extraordinare! Bunăoară, cărțile de folos pentru suflet, site-urile creștin ortodoxe, forumurile de discuții pe teme duhovnicești, întrebările și răspunsurile date de duhovnici renumiți, muzica de cult sau clasică, bibliotecile on-line, site-urile de cultură generală sunt doar câteva exemple de lucruri folositoare.

Totuși Internetul este și va rămâne un instrument al neliniștii prin aceea că unește sute de popoare și milioane și milioane de utilizatori. În fapt, ca mijloc de comunicare, Internetul a cunoscut o explozie globală fără precedent și o metamorfoză formidabilă⁸¹.

„Meritul” metamorfozei nu acoperă pagubele pe care Internetul le face în special sufletelor. Vitezele Internetului se dezvoltă zilnic în fiecare zonă a globului. Practic, în fiecare secundă păcatul crește, se solidifică, se diversifică. Omul care folosește des Internetul, chiar dacă n-ar avea

⁸¹ *În ziua când o sădești tu, vezi că se ridică și a doua zi are flori, dar de culesul roadelor nu te bucuri în ziua nenorocirii și durerea este fără leac. (Isaia 17, 19)*

sunet (sistem audio), tot ar fi tulburat, pentru că e greu să faci față acestui stăvilă de oameni⁸², obiceiuri, apucături, pasiuni, obsesii.

Peste toate apucăturile, tronează ceea ce este numit generic *entertainment*. „Noul Babilon” asigură într-o fracțiune de secundă legătura cu cântărețul preferat, cu idolul favorit. Generația noastră nu se sfiește să folosească termenul *idol*. Față de începutul secolului trecut, când cu greu cineva putea avea propria-i muzică, pentru aceasta fiind necesară angajarea sau închirierea unei orchestre costisitoare, astăzi tehnologiile tip mp3 sau juke box permit ca în câteva secunde să poți alege câteva mii de piese dintr-o mulțime de stiluri.

Spuneam că viteza este un atu al Internetului care greu poate fi contestat, dar faptul că acesta permite accesul și la muzica care omoară sufletul este de plâns. Poate cineva să numere site-urile sataniștilor, cele ale neonaziștilor, ale microbiștilor înrăiți, ale yoghinilor și ale altor grupări? Fiecare grupare are muzica sa. Desfrânarea este „propovăduită” cu asiduitate⁸³.

Sataniștii sunt direcți, au muzica lor, ei fac idoli macabri din trupe care se numesc Death, Sodom, Obituary, Napalm Death, dar la o adică ei pot și insinua, pentru că există stiluri muzicale în care solistul nu are nici un vers de cântat, ci doar grohăie, horcăie, urlă sau face spume la gură. Această așa zisă muzică are, prin urmare, „acces internațional”. Nu departe de aceste lătrături sordide sunt piesele cu înjurături explicite, specifice muzicii „de cartier” și altor genuri ce derivă din acesta. Sunt promovate violența,

⁸² *Această zarvă de popoare este ca vuietul de ape multe, acest zgomot de neamuri este ca zgomotul de ape mari.* (Isaia 17, 12)

⁸³ *Ia chitara, dă ocol cetății, tu, desfrânată. Cântă cât mai bine, reia cântările ca lumea să-și aducă aminte de tine.* (Isaia 23, 16)

împotrivirea față de autorități, atacul la persoană, sexul, drogurile, ținutele indecente etc.

E o realitate pe care noi, cei care folosim Internetul, trebuie să o acceptăm: în multe cazuri, Internetul nu ne dă ce am vrea noi, ci ne dă ce vrea el.

Se poate ca unii dintre utilizatori să caute muzică decentă și atunci merg către motoarele de căutare și download. Sub un titlu cuminte și decent, de multe ori la tine în calculator se încarcă o cu totul altă piesă muzicală, o piesă care ar putea, la fel, să poarte după ea, după moda vremii, un virus sau un spion informatic.

Nepăsarea în fața acestei proliferări a păcatului prin Internet este moarte a sufletului⁸⁴. Planurile de desfrânare sunt gândite de puțini, dar efectul „bulgăre de zăpadă” angrenează spre fapte rele și pierzanie din ce în ce mai multe persoane.

Zarva, larma aceasta fără precedent a Internetului are darul de a scoate la iveală ce este mai urât în om. E vorba de dezumanizare, de pași rapizi spre o nouă specie de oameni: sedentară, închinătoare la idoli, trasă la față, imorală, inconstantă, independentă față de un sistem de valori și față de Dumnezeu. O specie gata să-și sacrifice sănătatea și familia pentru pasiunile ei și satisfacerea viciilor. Nu sunt puțini aceia care uită și de mâncare sau apă.

Hrana desfrânării este uneori prea tentantă ca utilizatorul Internetului să-și mai aducă aminte și de o altfel de hrană⁸⁵ decât cea pe care i-o dă furnizorul de servicii în rețea.

⁸⁴ *Vai de feciorii răzvrățiți, zice Domnul, vai de cei ce fac planuri fără Mine, care fac legăminte ce nu sunt în Duhul Meu, ca să grămădească păcate peste păcate. (Isaia 30, 1)*

⁸⁵ *Că nebunul grăiește nebunii și inima lui gândește răul ca să săvârșească nelegiuiri, să rostească cuvinte mincinoase împotriva Domnului, să lase nemâncat pe cel flămând și celor însetați să nu le dea să bea. (Isaia 32, 6)*

Cartea Ecclesiastului ne învață că totul este deșertăciune, prin urmare, dacă Dumnezeu va voi, și această cetate „sodomo-gomoristă” – Internetul – va pieri. Dumnezeu nu este responsabil pentru răul din lume, deoarece răul a venit prin oameni și prin ispitirea perechii primordiale.

Lumea virtuală are antecedente, nu e ceva nou, și stăm liniștiți când ne gândim că Dumnezeu este biruitor în orice epocă, în orice ev. Vițelul de aur⁸⁶ s-a pus pe foc, capiștile idolești s-au surpat sub greutatea bunei credințe, vrăjitorii stăpâni ai mirajelor și nălucirilor au sfârșit lamentabil, grădinile minune, vechile palate cu holuri somptuoase și cu băi menite să servească desfrâului, toate s-au șters de pe suprafața pământului.

Lumea virtuală nu va fi niciodată mai puternică decât firescul naturii sădit de Creator, de Sfânta Treime, în oameni. Asta pentru că ispititorul nu poate fi vreodată mai puternic decât Dumnezeu. Este de la sine înțeles că această larmă a Internetului se poate stinge la fel de repede cum a izbucnit, totul este să ascultăm de glasul conștiinței și astfel, bucuroși că ne putem trăi viața dată nouă de Dumnezeu și auzind glasul Lui, să alegem să luptăm cu păcatul, nu să-i dăm apă la moară.

Căci de nu vom lupta noi cu păcatul, ne va lupta el pe noi, iar la întâlnirea cu dumnezeul în care am crezut, așa ne va fi după cum ne-am închinat.

Te-ai închinat la idoli, desfrânări și la oștirea întunericului, de întuneric o să ai parte! Te-ai închinat Dumnezeului cel adevărat, Preasfintei și de Viață Făcătoarei Treimi, atunci vei fi întâmpinat așa cum se cuvine și chemat la bucuria veșnică!

⁸⁶ *Toți făcătorii de idoli sunt nimic și cele mai alese lucrări ale lor nu slujesc la nimic.* (Isaia 44, 9)

Dacă mai avem noi, cei robiți de Internet, o fărâmbă de umanitate, un locșor pentru bucuria sufletului, nu trebuie să batem dintru început mii de metanii sau să facem mii de închinăciuni. Ci să ascultăm glasul ferm dar plin de dragoste al Mântuitorului Hristos, care ne spune : *Iată, stau la ușă și bat, de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine*⁸⁷.

Așa să ne ajute Sfânta Treime, să ne biruim poftetele și patimile, și spre slava lui Dumnezeu să ne facem vrednici să ne împărtășim cu Trupul și Sângele Domnului în viața aceasta, iar în cea de apoi, în desfătarea veșnică, să ne împărtășim în vecii vecilor de lumina harului Său. Amin!

⁸⁷ Apocalipsă 3, 20.

Nota editorului:

Cartea de față poate părea extremistă, datorită faptului că abordează prea negativist problematica atât de delicată a avantajelor și dezavantajelor folosirii Internetului. Totuși, are valoare prin faptul că nu e o tratare rece, de tip științific, ci este o mărturie directă a unui om care s-a îmbolnăvit la un moment dat de virusul „Internet”.

O primă observație ar fi că poate se simțea nevoia unei bibliografii mai largi, care să ofere o argumentare mai vastă și mai puțin subiectivă. Cu toate acestea, considerăm că o astfel de carte umple un gol pe piața de carte religioasă din România. Ar trebui să existe mai multe materiale pe această temă. Și, chiar dacă ar exista, totuși cartea de față nu ar rămâne fără roadă. Pentru că există o categorie de cititori pe care cărți documentate, dar greoaie, nu îi prea interesează, chiar dacă ar fi mai convingătoare. Aceștia au nevoie de o hrană mai ușoară, și tocmai de ei ținem seama când tipărim cartea de față.

Nădăjduim că acest debut al lui Cristian Șerban să fie urmat și de alte volume. Responsabilitatea de autor este o cruce grea, pe care îi dorim să o poarte cu vrednicie.

CUPRINS

<i>În loc de prefață</i>	3
1. AGRESIUNEA.....	10
2. AMĂGIREA.....	14
3. CLEVETIREA.....	17
4. CUVÂNTUL SCRIS.....	21
5. DEPENDENȚA.....	25
6. EROTISMUL.....	29
7. FURTUL.....	34
8. HAOSUL.....	39
9. IDENTITĂȚI FALSE.....	44
10. JUDECĂTORII.....	48
11. LENEVIREA.....	53
12. NĂLUCIRILE.....	56
13. OCHII.....	59
14. PĂCATUL.....	65
15. RISCURILE.....	80
16. SINGURĂTATEA.....	85
17. TIMPUL.....	91
18. TRĂDAREA.....	96
19. URA.....	100
20. VINOVĂȚIA.....	104
21. ZARVA.....	108
<i>Nota editorului</i>	113